

మహామహాపాథ్యాయ బ్రహ్మశ్రీ
కొక్కండ పేరకటకర్తకవి విరచిత గ్రంథములు
కొద్దికతులు గలవు. వలయువా కీక్రింది విలాస
మునకు వ్రాసికొనవలెను.

1 విశ్వేశ్వరీయము	20-0-0
2 కొక్కండ మహాకవ్యము	0-0-0
3 సింహాచల యాత్ర	0-0-0
4 గోదావరి వర్ణనము	0-0-0
5 విద్యాగి దీక్షితచరిత్రము	0-0-0
6 సరళానురంజిత వ్యాధ్యాగమము	0-0-0

కొక్కండ కుమారనరసింహం,
(261) రాజమహేంద్రవరము.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంవిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:- గా. హరినర్సయ్య త్రమరావు, ఎం. ఏ.

తైలినులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొన
వచ్చును. బహుప్రాచీన కాలమునుండి లోకములోని
అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ
బడును. చందాకద్దతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0

అంచెనాలి లేను. ప్రవేశరుసుము లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా వంపుమును.

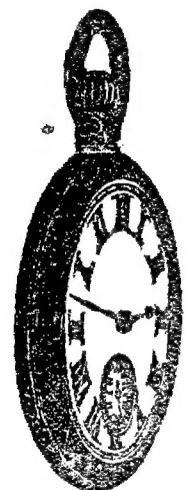
వలయువాడు:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,
(27) 148, కాంపిడి, మదిరాసు అని వ్రాయుడు.

DIRECT IMPORTERS.

అనేక వి. పి. కంపెనీలవారు హెచ్చు
ధరలకు ప్రకటించియున్న యీ దిగువ
వివరించిన కేటగిరీయారములు మిక్కిలి
తక్కువ ధరలకు విక్రయింపబడును.

1 సిప్రెం రాసోపు	రు. 1-14-0
2 బెస్టరీయ	2-4-0
3 డిటో గన్ లైమ్	2-8-0
4 రైల్వే రెఫ్టెటరు	2-10-0
5 ముక్కిట్టు చిన్న గడియారం	
6 డిటో పెంటి	6-0-0

ఆదేశ:- గాతా అందుకో
6, రెజిస్టర్ బహుళకోడు, మద్రాసు

వర్షాలేదు

ఎక్కడు! ఎక్కడు! ఎక్కడు!

కలెక్టర్

ప్రస్తుత కలెక్టర్ నివారణ దోరణును.
నివాస నివారణము. ఏమిదేశములలోని
మందులంగళ్లలో 25 ఏండ్లకు పూర్వమునుం
డి అమ్మబడుచున్నది. 12 మోతాదులు
12 అణాలు ప్రెస్మెంట్ నీరీక్షించుము.

నల్ల సంవత్సర పంచాంగము

నల్ల సంవత్సర సిద్ధాంత పంచాంగము చక్కని
కాగితములమీదను ముద్రిత మై విక్రయమునకు
సిద్ధముగ నున్నది. వ్యాపారస్థులకు 100-కి
రు. 1-4-0 చొప్పున నీయబడును. వలయు
వారు మాఖి కు గాని లోపుగ సగము కిమ్మతును
ముందుగ మనియార్డను చేసినచో మిగిలిన కిమ్మ
తుకు వి. పి. గ కంటన రైలులో పంపబడును.

ఆంధ్రప్రదేశ్ వ్యవసాయకుడు,
హైదరాబాద్ ? 12 మద్రాసు

పరీక్షలు విద్యార్థులు

(రామకృష్ణ శర్మ)

చెన్నైలో విశ్వవిద్యాలయపు పరీక్షలు దినములలో బడి
వది. విద్యార్థులు తయారగుటకు విద్యావరములను సరకుగొనక
పరీక్షలను నెడకొనకుటకై నడుములు తిరిగి-తి సందర్భము
చూపారు. హిందూదేశములో ప్రస్తుతము విద్యావిధానము
బాగుగ లేదను మోక్షమో మోక్షమన్నను, విద్యార్థుల కధిని
వారు నెరవేర్చుకొనకుటయే సర్వకాలములయందు సమంజస
మైన కార్యమునకుటే జరుగవలసిన విషయము లెంత కష్టముగ
నున్నను, తీరము లెంత ఎక్కువగ నున్నను, జయము లెంత
దక్కువగ నున్నను, వాటికతో, సైన్యముతో, వినయముతో
దయ ధర్మమును నెరవేర్చుకొను లెంతయు వాడ విద్యార్థుల
సర్దుబాటులు కల్పింపవలయును.

ఆంధ్రదేశములో గాకాలము, పాతకాలము మిక్కి
టముగా లేకపోయినను నున్నవానిలో విద్యార్థు లెక్కువగ
నున్నారు. ఈ కళాకాలములోనియూ, పాతకాలములోనియూ ను
పాథ్యాయుల బోధనబట్టి విద్యార్థుల పరిజ్ఞాపరితములు తెలి
యును. మరియు విశ్వవిద్యాలయపు పరీక్షావిధానము ననుస
రించి కూడ ఫలితములు తక్కువగనో ఎక్కువగనో యుండు
ను. ఈరెంటిలో నేడేని లోప ముండినయెడల విద్యార్థులకు
జేటుముడును. ఉపాధ్యాయులలో నెక్కువమంది నిజమైన
పురస్కరలేదనికా రగుటజేసియు, నెక్కువ జ్ఞానజ్ఞానములను
గలిగియుండనివా రగుటజేసియు, తమయద్యోగము పొట్ట
కొట్టకే యిది తలచిన వారగుటజేసియు, వికాలవృద్ధులను,
ఆత్మగౌరవము, ఆత్మవిశ్వాసము మున్నగునవి లేనివారగుటం
జేసియు, వారివలన విద్యార్థి ప్రపంచమున కేమియు లభిం
తక పోవుచున్నదనిచెప్పవచ్చును. దానంటే విద్యార్థి స్వయం
సహాయమువలననే విశ్వవిద్యాలయపు పరీక్షలమీద బండ
యాలతో చేయవలసి యున్నది. ఏమియు నెఱుగని విద్యార్థి
యాకార్యమునకు గడంగిన చో ఫలిత మేమి నున్నది
యూహించుట కలభ పాథ్యాయకాండ. ఉపాధ్యాయులచర్య
లనుగూర్చి ముఖ్యకార్యములలో యొక్కి ముక్కియు యథా
మైన విషయములను వ్రాసెదను. పరీక్షలము విశ్వవిద్యాలయ
పు పరీక్షాసమరంగమున జయముబొందుటకై విద్యార్థులు
చేయుచున్న విశ్వకృషిశక్తులను వారక మహాకృషిల కెట్టి
గింప గుమామోడనై యుండుటచే నీవ్యాసమును వ్రాసితిని.

ఆంధ్ర విద్యార్థులు సామాన్యులు గారు. చెన్నైలో
రాజధానిలో సంస్కరణ విషయములో మొట్టమొదట వారి
చావున జెడరనిన ఆంధ్రులని చెప్పవలయును. సంఘసంస్కరణ
ము కానిందు. రాజకీయ సంస్కరణము కానిందు. జాతీయ
సంస్కరణము కానిందు. ఆంధ్రులలో ముఖ్యముగా ముంద
రుగిడునది ఆంధ్ర విద్యార్థులు. సంఘసంస్కరణములో మేమే
మొదటివారము. బ్రహ్మసమాజ స్థాపనలో మేమే యగ్ర
గణ్యులము. గ్రంథభాండగార స్థాపనలో మేమే ప్రధాన
లము. ఆంధ్రవిద్యార్థి సభను జయప్రదముగ జనపుటకు మేమే
వాయవ్యము అని యనేకవిషయములలో ముందగుదుటెం
తయుసాంధ్రీకత. పురోభివృద్ధిమీదన లగపడుచున్నది. మరియు
నేడేకాభివృద్ధికై నను యోదనలు చేయగలిగిన నేడ వెద
నారు చేయబారు. కాబట్టి విద్యార్థు లాధ్యక్షుడనును వ్రా
క్కుటాంధ్రదేశమున కొకగొప్పశుభముచకము.

ఇటువంటి సర్వోత్కృష్టమైష్ట్యాదర్శములను దృక్ప
థమున తెల్పుకొని విశ్వవిద్యాలయపు పరీక్షలయొత్తడిచే వెళ్లి,
రక్తమును చీమునుగ్రోలియో వ్యాధిగ్రస్తులవలె నుండుట
యొ దరువార పరీక్షలలో సవజయమును గలుగుటచే నేని
యొయొక విషయము వ్రాగి యకాలపుక్కుపుక్కుతోట బడుట
యొ లేకజయముతోనో, అన్నిచోనోపడి ఆత్మహత్యనుగావించు
కొనటయుమున్ను గుర్తార్థపుకృత్యములను, హేయమైనటు
వంటిక్రిత్యములను చేయుట విద్యార్థులకుదగునా? ఇదివ్యా
యముగాదు. మనబ్రతుకే ఆతజయములు. ఎన్ని ఆతజయములు
కచ్చినను వానినెడకొనకుటయే మనప్రపంచకవిధి. దీనిని
చెలిసికొని ప్రకర్తించువాడే ప్రపంచజ్ఞానికాని యొకకవము
సంప్రాప్తిచినదని ఆత్మహత్యనుగాని మరియుప్రాణహానికర
ములగు గార్యములను జేసికొనుట మిక్కిలి నీచమైన కార్యమని
వాసాదర విద్యార్థులను హెచ్చరించుచున్నాను. ఇంతటితో
దృష్టికోణక, పరీక్షలు వచ్చుచున్నవని చాలమందివిద్యార్థులు
నివారించరముమన, యోగిమటియొద్దనో, యోగిమటియొద్దనో,
యోగిమటియొద్దనో, యోగిమటియొద్దనో చేసినవ్రాగి

తయయంతయు మేల్కొని చదివెదక. ఈచదువంతయు వ్యర్థ
ము. నుభవైవ నిద్రితక, ఆత్మకును మనస్సుకును కాంతి
యొండక. మన ఆత్మకు మనము గౌరవముమోనియెడల
నీకాత్మాలికపు ప్రపంచయాత్రలో నెడరు దానిని గౌరవ
కలచగలద? లేరయను వ్రాగువారు ఎక్కువై, లేయారు నెల
ను హెచ్చుచేసిరి. దానిని విశేషముగా వ్రాగి యకాలపుమర
ణమునకు బాలగుచుండుటందలకు విశేషము. విద్యార్థి యైన
వాడు సాధారణముగా దేహమును గూర్చి శాస్త్రములోని
యంతముల నన్నిటిని యెరింగియుండును. మరియు నీదేహము
న కేమేమిదవ్యాధి ములుకావలయునో, ఏమేమిదవ్యాధి లకల్ప
యలేదోమొదలగువిషయములన్నియు నెరింగియెుండును. లే
నియనిమనచెలిసియు నొకడు ఆతజయమునే వ్రాగును. మరియు
యొకడు పాలతోగల్పి వ్రాగును. ఇంకొకడు కాఫీ తేయాకు
కమయములను రెంటిని గల్పి వ్రాగును. ఒక రొక కప్పును
వ్రాగియెడల నింకొకరు వాగును కప్పులను వ్రాగెదను.
ఇట్లు పందెములు చేసికొని తేసిరు వ్రాగి నిర్మలమైన, పసిడి
కన్నుగల దేహమును, హృదయమును యాపును వాడుచేసికొని
పరీక్షలలో నెట్లో యొకవిధముగ గృతార్థుడై యేకజాతిబ్రాహ్మ
శింకవాయని, పోలీసు ఉద్యోగములోనికి మనలను దీసికొను.
వివిధములలో మనము ప్రవేశించిన నడువలేము. జడ్జిశిర్డీలో
బ్రవేశించిన కూర్చుని గంటలకొలది వ్రాసెదము. సాల్వకా
ఖలో బ్రవేశించిన బొత్తిగనే చేయలేము. కాబట్టి యెందుకు
పనికిరానియెడల నూత్నమువృద్ధకు బోకలెనగదా! నూత్న
మువృద్ధులలో బ్రవేశించెదముఅని. మృత్యువగ బ్రవేశించును.
నూత్నమువృద్ధులైన ఆంతచౌకగానున్నది. నూత్నమువృద్ధుల
యొక్కధర్మములు నెరవేర్చలేని యాదినములలో నీయద్యో
గమే లోకమునకు, దృగ్భూము గడించరలెనన్న వారలకు
మిక్కిలి చక్క-గానున్నది. లోగులు విద్యార్థుల కేమిపాతము
చెప్పగలరు? విద్యార్థులు లోగిష్టమైన యయ్యువారి దగ్గర
ఏమి నేర్చుకొన గలరు. మనచదువులు, మనపాతకాలు ఈరక
ములలోనికి దిగినవి.

తేయాకు కాఫీ కమయములు, రొట్టె
విస్కీలు; వ్రాండి; ఉపమా మున్నగు పదార్థములు ఆర
గింపు యైనవిమ్మట మసాలాకీట్ల; మిఠాయికీట్ల; చేయట
ఏ మురికిస్లెడ్లతో తయారుచేసిన నిమ్మనీర; సోదానీర
మున్నగునవి వ్రాగుటయులేనిదే యొకగంటకాలమైనను నుండ
లేనినీటి మనవిద్యార్థులకు బూర్తిగ గలిగినది. మనకు వాయువు
లనియు, లెడ్ల ల ని యు లేరు ప్రతిష్టలు వహించిన వార
నియు జేర్కొనిన వారిహాకొందరు లైలువేరి ఫెర్రెము మెంటు
రూములలోన, మేకనీలొడ్లలోన, విస్కీ వ్రాండి ముత్రుల
లోను నెత్తిపొడ కడ్డలను గప్పకొని దూరి బీక్, బ్రెడ్,
విస్కీ మున్నగువాని వ్రాగుచుండగ, సత్సేవ ర్త వా
సీనులై మెలగుచుండగ, మన కేమి యని నీక
సహితము వారి మార్గమునే తొక్కుచున్నాడు. యొక
యొకవివేషజ్ఞానమక్కరలేనా? వారిని మిగుల వ్యతా
సమును గమించవలెను. ఇంకొక దుర్మార్గులు అలవా
వ్యాపించుచున్నది. బీజీలను, సిగరెట్లను చుట్టను గాల్పుటక
పొడుమును ఆపరిమితముగా చీల్చుటయు. దైరము నీకు య
హృదయమును, నిర్మలమైనమస్సును, స్వచ్ఛమైన
యను ఇచ్చి బాగ్యత్రగనుండి నీచరణకాలము వచ్చినపుడు
విచారములేక దేహమును వదిలివేయుచు చెప్పిపంపగా, నీ
ఆత్మకు ననేకవిధములగు నవకారములనుజేసి దేహమును లైరి
చెప్పిన వివిధవిషయములలో వాడుచేసికొని ప్రపంచము
లో నొక లోగిగానుండి కాలమును వృథాగా బుచ్చుటకంటె
తొక యవ్యాధును గలదా? పాపముగలదా?

కాబట్టి సర్వోత్కృష్టమైనటువంటి విద్యార్థి జీవిత
ము నెత్తుముగ నెవరుగడిసి, తాత్కాలికపు భోగములలో
తక్కువడక నుండెదో పరీక్షలే మనబ్రతుకున లెనరు తలంచి
మనస్సును జింఠింపజేసి యేనిమమనో వ్రాగి ఆత్మహత్యను
గావించక నుండుకో వారే బుద్ధికావరు. వికాలవృద్ధయులు
విజ్ఞానసంపన్నులు. మానవులు. దేశోపకారులు. దేశసేవకులు
దేశపాంధ్రులు

జీరరసాయనము:- ఈమాత్రలను సేవించుట
వలన అన్నము కదనముగును. జీర్ణశోశము బాగు
కడి రసప్రావము క్రమముగ గలుగును. మలబద్ధ
ము మానును. 25నూత్రల డబ్బి 1-కి వెల 1-4-0.
అమృతాంజనం డిపో, మధరావు.

వ్యతంత్రతలు

అసంతృప్తం బిల్లు వార్తలు.

(ఒక విశేషము కథనం)

కాలమానము.

బుక్కవట్టము, మార్చి 1:—చరిత్రాను 20 ఏడే కాలము అంతకు అంతకుగా నున్నది. గ్రామమున అచ్చట అచ్చట చూచుచు ప్రారంభమైనది. ఎండకాలము పూర్తి ప్రారంభము కాక మునుపే వాతవలతోను శేషంబు పోవుచున్నది. మరొకటి వాతవలతో నీవత్తుచున్నది. ఇప్పుడే ఇట్లుండేనందున వైశ్రేణ్యకాలమానములనుగ్రామములో నీళ్ల చాలాకష్టమగునని తోచుచున్నది.

ఒక ఆశయ.

ఫిబ్రవరి 29 తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు కాలుగు పూరియందు తగులబడిపోయినది. జనులు సామాన్యముచేత ఇంతకంటే ఎక్కువ ఉష్ణద్రవ్యతతోడ తక్కిన యిండ్లను కాపాడిరి. మునుపే 200 రూపాయలు కష్టముండవచ్చునని కొనుదూర్చును. మార్చి 1 తేదీ మధ్యాహ్నము 1 గంటకు మరి యొక పూరియందు తగులబడుచుండగా జనులు అప్పగించిరి. 50 రూపాయలు కష్టమైనదని చెప్పుకొనుచున్నారు.

వంగోలు వార్తలు.

(ఒక విశేషము కథనం)

ఒంగోలు మార్చి 1:—మార్చి 1 వేల ముగ్గురు గారగు చెంగల్యరావు అయ్యగారికి బదిలీయై వ్రాసిన ఫిఫ్త ఇంటర్వ్యూకుగా తగ్గుచున్నది. ప్రస్తుతముకనిగిరి ముసలు కల్యాణస్వామి అయ్యగారు మాకు డిప్రీట్ ముసలుగా నియమించబడియు వినుచున్నాము. వారు ఇక రెండుమాత్రు దినములలో తప్పి చార్జి ప్రయోగించురట.

శుభవసంత.

ఒంగోలుపశువుల సంక యానెల 18, 11, 18 తేదీలలో శతదినము. అందు ప్రతి ప్రధాని యెంచును పశువుల పశు మానమును కందిపెట్టుటకు గవర్నరుగారు కమిషనరులకు తెలియజేయుచున్నది. పశువుల సంకమిటికాదు తగుప్రయత్నములు ఇంతవరకు చేయబడుట కనపడదు. కారణము తెలియదు. ఈసంక ప్రారంభించినది మొదలు సంకమిటిలో ఒంగోలు మునిసిపల్ ఛేర్మన్, ఒంగోలువిజయ్ అధికర, ఒంగోలుతాలూకా తహసీల్దార్, తాపట్లతాలూకా తహసీల్దార్, కుంటూరుతాలూకా తహసీల్దార్, ఒంగోలుతాలూకా తహసీల్దార్, బోయ్లెట్లతహసీల్దార్, ఒంగోలుతాలూకా తహసీల్దార్, వారివారి యాద్యోగముల రీత్యా మొదలుపెట్టెను. ఈకమిటికి ఒంగోలుమ్యునిసిపల్ ఛేర్మన్ వారు యాద్యోగరీత్యా అధ్యక్షులుగా నుండవలసియు నియమము కలదు. ఇట్లును కొత్తపుకృష్ణరావుగారు చేరుకొనుచు యెప్పుకొనబడిరి. వారి ఎన్నిక ఇంకను గతటిలో ప్రచురముగాలేదు. ఇకవారముననుచో ప్రచురము కాగలదు. పశువుల సంకమిటికాదు ఒకసభగానిం. అందు వైశ్రేణ్య యాద్యోగములందన నుండెను! ఆ సభయందు కొంత ప్రయోగములు చేసిరట! ఆర్యులను ప్రకారము వై యాద్యోగములు తమ యాద్యోగముల రీత్యా కష్టముగానుండుట యంతవరకులేదనిరట! అయితే అసంతృప్తంబు ప్రస్తుత అయిద్యోగముల స్థానములో నుండువారికి మరల నెన్నికొనెరట. కాని పశువుల సంకమిటిచేర్మను కమిటి అధ్యక్షులయొక్క తో నోడిపోయిన మిట్టవోడ్డి కృష్ణరావుగారి నెన్నికొనెరట.

కృష్ణరావుగారి ఎన్నికకనిగిరి కారణమునమున సంతృప్తములో నీగిప్పమామయ్య జరుగుట తేమియననరముకలెను! ఈ 12 సంకల నుండియు మ్యునిసిపల్ ఛేర్మన్ గా నుండువారి సంకమిటి వైశ్రేణ్యకాలమానములకు యాచారముగనుండి సంకమము నిర్వహణకు జనప్రయోగచేతగా గవర్నరుగారి రాక యందు సంకమము పూర్వముకన్న పెక్కు ప్రకృష్టముగ జరుగగలదుట క్రొత్తవత్తు యంతర్యంతరముగ చేయవలసి కచ్చెనా! గవర్నరుగారి రాకవిషయమై తగుయోచనలు చేయుటకు క్రొత్తగ నెన్నికొనబడిన కొత్తపుకృష్ణరావు గారు శుభముగానియో! గవర్నరుగారి కరస్పర్శ క రాకలం బనాది గౌరవముల బొందుటకు వారికన్న యెక్కువ సామర్థ్య చాతుర్యములగుట యందవలెననియో! ఈ కొత్తవత్తు ఇంత తొందరపాటుతో తేయవలసినవచ్చెన! ఈ కొత్త ఎన్నియను మాకు గోచరించుచున్నది. పిటికి ఈ క్రమమును చదువరే యూహించుకొందురగాక!

జాబులు

I

గంజా శ్రీ వైష్ణవులు వరశుల్కములు.

అయ్యో,

ఈ మా గంజా మండలములో శ్రీ వైష్ణవుల సేవకు టుంబులువా దున్నాడు. ఈ సంఘములో ముక్కల మును కలిపాండ్రు, ముద్దు వచ్చులూరి బాలికలన్ని వివాహములు చేయుట, కరకులక కన్యాకులక స్వీకారము చేయుట దురాచారములు లేనీలేవు. ఇందుల కెంతయు గర్వపడుచుండ నిటీకల రెండుమాడేడ్లనుండి ఆవి ప్రారంభమగుచున్నది. తేవంతయు నీవరాచారమును దొలగింప బ్రయత్నించుచున్న సమయములో, నిద్రవరకు లేని దురాచారముల నిర్మూల సంఘమునందు జొప్పింప ప్రయత్నించుచుండుట సంకాపకరము. ఇప్పుటి కిట్టి వివాహములు చుమాన కదివరకు జరిగియుండును. ఆరంభములోనే నీవ ప్రయత్నించుట శ్రేయస్కరము. మొక్కమాడనిది మౌనము మానదు. త్వరకడి నాయకు రీ దురాచారమును మాన్ప ప్రయత్నించుట శ్రేయస్కరము.

ఒక బ్రహ్మచారి.

II

జ్ఞానసూర్యోదయ పుస్తక భాండాగారము. మేదపాడు జమిందారి.

అయ్యో,

భాండాగారముయొక్క ప్రథమ వార్షికోత్సవము ఫిబ్రవరి 27 తేదీ ఆదివారంలో జాన రాజువందీ వాస్తవ్యుల శ్రీపాతకాశీకృష్ణరావు ఎమ్. ఎ. ఎల్. జి. గారి ఆధిపత్యం క్రింద జరుగద్రవముగ జరిగినది. మాతాలూకా భాండాగారముల కార్యదర్శులు మాగ్రామము తాలూకను మాచుట్టు కక్కల గాగియ్యల తాలూక వాస్తవ్యులను రాజువందీ కాగిరాడ వాస్తవ్యులను నుమాన 100 మంది కథకు విచ్చేసిరి. కథ మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు ప్రారంభమైంది. కొంతకడి సభాకార్యము వెరవేసకవారక కార్యంతరములే అగ్రాస వాధికరి నెంట్ల కేవలం కచ్చుటలే వారి అంత్యోపన్యాసముతో సభ సాయంత్రము 5 గంటలకు ముగిసింది. తరువాతి సాయంత్రము 6 గంటలకు బెజవాడ కొత్తరమ్మల అయ్యగారి వేంకటరమణయ్యగారి ఆధిపత్యం క్రింద సభ తిరిగి ప్రారంభమై రాత్రి 6 గంటలకు ముగిసినందులతో జయవేదముగా ముగిసింది. సభాసంతరం ఆంధ్రభాషాభిమానుల కొందరు విరాళములను పుస్తకములను భాండాగారమున కొనగి భాండాగారాభివృద్ధికి తోడ్పడిరి.

కార్యదర్శి

III

శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరి దేవస్థానము - ధర్మపాలనము.

అయ్యో,

ఈవిషయమై జనవరి నెల 6, 7, 24 తేదీలయందు ఫిబ్రవరి 14, 15 తేదీలయందు ఈశ్రవతియందు ప్రచురించిన వ్యాసములను చదివెతిని. ఈదేవస్థానపు వైశ్రేణ్యవార్షికోత్సవ కృపానుకూల నిర్వహించబడి యున్నట్లు మీ “మృక్షపాతకము” ప్రాయశ్చిత అంశరే నూకొంటుండెట్లు ఈవిషయమై మీ దేవస్థానవైశ్రేణ్యము చేసిన నూకొంటుమా వామన దేవస్థానపు కమిటికిని, వామన కనకగృహమునకుగల సంబంధము ప్రచురించబడగోరుటలే నీవిషయము ప్రాయశ్చయిస్తాను. మీనిచ్చుకుపాతకము నూకొంటు ఆనరే నూకొంటుండెట్లు యెవరో వాకు తెలియదు కాని నేనుమాత్రముకాను. వామన దేవస్థానపు కమిటికి సంబంధములేదు. కమిటికన్న నియమించలేదు. దివ్యాధ్యులకు సరియైన భోజనపదార్థముల సమైక్యరైత వామన యాపాయలన్ని సామానుల సమైక్యముచుకొనుచు నెలాభవన అను మొత్తములను వారిలో విక్రయించి సమాన నిధాన మొనర్చుచుకొనుటలే నన్ను విద్యార్థులు కర్ణయంచుకొన్నందుక వారు కొంతకలికారం నేను వారలకు సహాయ మొనర్చుచున్నానుగాని యీ కనకగృహముయొక్క యితర విషయములను వామన యెలాటి సంబంధములేదు.

కే. నమ్మాళ్వారుపెట్టి.

ఒక జమిందారుని వర్ణనము.

శ్రీకృష్ణాపూర్ జో. బలాదత్. కర్నూలు రాజా వేంకటాద్రి అప్పారావు బహద్దర్ శ్రీ పుష్పయ్యక మేనూరు, నిడుదవోలు ముగ్గురాల జమిందారుగారు, తమ కన్నతల్లిగారి తమవంతులనొకప్పుడు గ్రామముల వాయుటకై ఫి. జనవరి 21 తేదీని బయలుదేరి, శనివారపు కేటలో వారి 22 తేదీని, తమ దివాండీ గారగు కిగిల్లి లిమ్మరాజువంతులుగారి తో జయవాటికి దయచేసిరి. పురకృష్ణసమయమున గ్రామము తెల్లయ వారిని మంగళవాద్యములతో నెరుగి జయవాకరించి, వారి యసమిత్తావేశమును ప్రకటించిరి. మధ్యాహ్నము విద్యాభిలాషకులు, విద్యాసోమకముల వగు శ్రీవారు బోధకులు దర్శించి బాలకు మావీర విద్యాకళలమునకు సంకీర్ణించి, బాలకు మిథాను లక్ష్మ మొదలగువరకును ల కందినెట్టింది, ఏమగమిన బయలుదేరి, తమ గ్రామభూములకెల్ల రాత్రి 8 గంటలవరకు కుప్పిచేరి, గ్రామముల చెత్తుకొన్న కష్టనుభులుల కారితముగాదిరి తగిన ఉత్తరపు లాసంగి, యేకగమిదనే బలివే గ్రామమును దయచేసిరి. అక్కడకుడ వారాత్రి పురజయతీర్థము జరిపి, వారారాత్రి గుట్టబుడిమిద శనివారపు కేటలముల దేవుల వాసు ముందురు ప్రవేశించి భూమి నెల్లవాదిరి. మూలములకు వోళ్ళు నీయెకటి బహుమతిగ నుచ్చించిరి. 24 తేదీని కొన్ని కారణంతరములవలన నూజిను ప్రవేశించి, 29 తేదీని మరల బహుశ్రీ గ్రామముల వాయుటకై బయలుదేరి నిడుదవోలు రయిల్లవేన్ కిగుటతోడనే శ్రీపాతకాశీ అప్పారావుగారు బహద్దరు జమిందారువారి యెట్టిటు ఉన్నకొంటుల మంగళ వాద్యములతోడను నృత్యగింటులతోడ నెరుగెరి తిరిగిని వచ్చిరి. శ్రీవారు మార్చి 1 తేదీ ప్రాత్రు 6 గంటలకు బయలుదేరి సవారిలో సింగిరము దయచేసి, తిరిగిచేరి రైలులు చెప్పకొన్న కష్టనుభులందరి గ్రామములెల్లకు వ్యావహావికలము కలగజేసి 10 గంటలకు మరలి నిడుదవోలువచ్చి, మధ్యాహ్నము నిడుదవోలులోనున్న పాతకాలవాలర కల్ల Treat నిచ్చి మూలము లైబ్రరీ కమిట్రీ. 100-0-0 ఇచ్చిరి. 2 తేదీ ప్రాత్రక కాలము 6 గంటలకు బయలుదేరి, పురకృష్ణ కిల్లింకల యజమానయ్యి నిమిత్తము బయలుదేరి రైలు యున్నారు.

బెజవాడ పాలభారత సమాజము.

మొలకరం జమిందారులకు శ్రీ రాజామాగానేని వేంకటపాపయ్యారావు బహద్దరుగారు ఈ వాటకకమాజమును రెండుసంవత్సరముల క్రిందట స్థాపించిరి. తేమిదేవులుగాని నిపులులగు గాయకులను, నేపథ్యములకు చేర్చి ప్రకృష్టమైన వాటక సమాజము నేర్పాటు చేయుచునుండి ఈ జమిందారుని యాశయము. ఈ ప్రాప్త్యమును దృఢపరచునంది ఎవట నుంచివేదధానముండన వారి తనకడకు చేర్చు కొనుట కారంభించిరి. వారలకు యెక్కువదలముల నిచ్చుచున్నారు. బెజవాడలో దాదాపు కదికల భుక్తిపెట్టి చక్కని వాటక కాలను నిర్మాణము చేయించిరి. నిన్నటిరాత్రి భద్రాచలం జమిందారులగు శ్రీ రాజా పార్థసారథి అప్పారావు బహద్దరుగారు ఈ వాటకకాల ప్రవేశమునొత్సవమును గావించిరి. ఈ వాటకకాలంలోనే 1 వ తేదీ రాత్రి ఈ సమాజమువారు బల్లారి కృష్ణమాచార్యుల వరదత్ “సారంగధర” వాటకమును ప్రకర్షించిరి. నేపథ్యములకు చక్కగ కేళిగించియుండుటచే పాత్రయను కథసామర్థ్యముతో పోషించి కలిగిరి. ఏ వనిరి చేయూరను మిక్కిలి చట్టువలతో కనిచేయు పేర ఈ వాటకసమాజమును కూడ ఈలాటి ముందీటికి తెచ్చుటమాద మిగుల సుఖోపముగ నున్నది. ప్రతిరోజు చువోత్సవ సందర్భమున బ్రహ్మశ్రీ శివభాషులగు వాల్మీకి మామయ్యపూర్ణిగారు ఆకుధారగాచెప్పిన కొన్నిశ్లోకములను పద్యములను చదివిరి.

అన్న దానము.—27 ఫిబ్రవరి తేదీని నెల్లూరులో లంగర భావాలో రావుబహద్రులు లక్ష్మీకర్ణారెడ్డిగారు తమ మరదలు కర్పూరముల ననుమించి 700 బీదలకు అన్న దానమును 50 మంది వస్త్రధారణపై పుష్కలంకరించిరి. పిదప నాల్గవనందు ఆరువదివేల రూపాయలపెట్టి రమందిరము కట్టించుటయే కాక ధర్మకొలాయిలు పెట్టించిరి.

కొండ్ల నీటిరసం:—బల్లారిలో జులొత్తన్న స్థానము యొక్క పూర్వకే పేరే కేతువము ప్రారంభించిన కలయనని యు దీనినిగురించిన మదింపుకట్టి ముందుగా కంపకయోగని యు గవర్నరు మెంటువారు కానిటరీ యింజనీరులు వ్రాసిరి.

అధ్యక్షులు తమ ఉపవాసమునకు ముందు వర్ధిల్లి
తన భర్తను గూడ కలవల వేంకటరావున నెట్టిగానూ మారు
యోజనలను బోధార్థముతో విచ్చిరి చెప్పి రామానుజము
నెట్టి క్షణికావస్థిగానూ చేయుచు సాహాయ్యమును చేర్చి
ని. తమ కీర్తనార్థమునకు చాల సంతోషమును
తెలిపించినది శ్రీరామానుజులగు తమ యుపవాసప్రారం
భమున నడిచి, నవీన కాలావసరము లన్నియు తెలిసికొని పు
ణ్యక్షేత్రమునందు కొంతకాలము ముచ్చటించగలగు పెంతయు
భాగ్యముని చెప్పి ఇదివరకు సుఖముగా ఉద్భవమును ప్రా
రంభించి నన్నకు శ్రీ విద్యాభివృద్ధి కలహాసనముగ కన్న
త్రేను. ఇప్పుడన్ననో అట్లు కాదు. భూతముకంటె పొత్తా
నా మెప్పుడనున్నది విద్యావనమన వివాదగ్రస్తమి విష్క
లతో కూడినది హిందూ విశ్వవిద్యాలయ కంఠు స్థాపన
సమయమున హిందీ ప్రభుత్వము నడిచినది. శ్రీ విద్యా
విషయమై తండ్రికిని, తమయ నమన సమయము భేదాభి
ప్రాయములు కలుగుచున్నవి. శ్రీ విద్యాభివృద్ధి కాలవసి
నంత ప్రాతానామ కలుగుటలేదు. శ్రీలకు విద్యకాలయ
నని పాడియటలు చెప్పట వేరు. పనిట్టివన్నను సాహాయ్యము
చేయుటలేదని; ఇక్కడికి పాథ్యాయులు తమధర్మములను క
రీతని నిర్వర్తించుచున్నారు. బాలికలకు ఉత్తరీని చదువు
సంస్థలు చెప్పటవలన లోకజ్ఞానము వృద్ధియై వారుకే
మాన కెక్కువ ప్రయోజకారులు కాగలరు. బాలి
కుంచెట్లయి యుపాధ్యాయులు కనుక జట్టియందును. ఇది
తమ దీనివిషయమై యిట్టి కార్యపర్యవేక్షణతో బనిచేయు
చున్నారో, అట్టి కార్యదీక్షతో బనిచేయుటల యాపాత
కాల యభివృద్ధి నొందుటయొక యిట్టి పెన్నియో పాద
నూపగలవు. అట్టి కృతార్థము కార్యపర్యవేక్షణను మనకు
గావలయును. ఈ పాతకాలాభివృద్ధికి ముగ్గురు తమ యావ
చ్చుకని వినియోగించి పాటుపడుచున్నారు. ఈ కందర్ప
మాన పాతకాలాధికారియగు పాత్రతీక్షి, కార్యద్యాయుని
రామనాథకర్మ, పాతకాల సంఘాధ్యక్షులగు రామస్వామి
కాట్రియగార్లు పాతకాలా నిర్వహణమునకై పాటుపడుచున్న
వని నధ్యక్షులు కాఫించిరి. కాంచీపురములోని బాలికజ్ఞా
నము వృద్ధిచేసి విద్యార్థులు చెప్పటవలన పాత్రతీక్షి
యత్యంతకృతజ్ఞుడనయియున్నది. కృతార్థత్యంతకీక్షతో
బనిచేయుచుండల ఈపాతకాల నిర్వహకుడి ముందకపావును.
ఈ పాథ్యాయులగు వేంకటేశ్వరగారు తమ యావ
చ్చుకని వినియోగించి విద్యగల ప్రజలననే నేను చిన్న చిన్న
బాలికల నహితము కష్టమైన సుస్కృష్టమున ధాకాక
యగారి జనునగలిగిరి. నాటకమును మనోహరముగా బ్రద
ర్శింపగలిగిరి. రామకాట్రియగారు, పురప్రతిభలు కొంద
రుగలిగిరి సాహాయ్యము చేసినందున యెడల పాతకాల
యిట్టి స్థితికి వచ్చి ముందకపావును. ఈపాతకాలయందు
విధములను బాలికల చదువుకొనుచున్నారు. కొద్దిగొప్ప
విద్యుత్తరక అన్ని వర్ణములవారు ధాకాకయగారు వచ్చుచున్న
సంస్కృతము నుచ్చరించుటయందు సంతోషపడెదము.
దీనినండి మనబాలికలకు ఎంతటియున్నది విద్య నేర్పవచ్చునో
తెలియుచున్నది. బాలికల గానైపుణ్యమునకును, నాటక
ప్రదర్శనమునకును అగ్రాసాధికారి మెచ్చుకొని తత్సందర్భ
మున బాలికల మువినతెలివేటలవలన వారు చెప్పుచున్న
కార్యముల భావములను నెలిసియూర్పరి వ్యక్తముచున్న
దని. పుస్తకము చూచి వినియో జానుచుకొన్న వర్ధించి
ఏకమపెట్టినందులన నేర్పగలమునందును. చదివినవారి యర్థ
మును గ్రహించుట నుభయము. భారతాంగము
పాత్రత్యమునకు ప్రఖ్యాతి గాంచిన వారు. బాలి
చరిత్రము దేశమునకు విస్తరించుచున్నది. ఈపాతకాలయం
దుల జరిగిన విద్యార్థియులకట్టి ముత్తములును అలవడుచు
న్నది. ఇందున శ్రీవిద్యావిషయమై యుండిన విష్కల
ను కొన్నిటిని పాతకాలవారు తీర్చగలిగినారు. వీరవలంభించి
న పుస్తకుల ప్రకారము ఇతరులగుడ నమయొనుటకంటె
నుతమ కార్యములేమి కొన్ని యుత్తమభావముల వాచరణ
ములొనికై చెప్పిరి. ఈసందర్భమున తెలిగిన కమగుభులును
అట్టి మంచిచెప్పట నిర్వయించుచుందును. ఇంతకలకును వీర,
అనుమాలుముగ చేసియున్నాడు. రామోజీకాలములో కొందరి
యనుభవములను దామయకొన్న కష్టములను లోకమునకు

వ్యక్తముచేయుటకు తగినచో నాధ్యక్షులను పరమగౌరవముగా నుండును. ఆధ్యక్షులు శ్రీవిద్యాభివృద్ధియనులను గూర్చి చెప్పుచు, శ్రీ శ్రీ యువభాగ్యములు గలవారికి వారసత్వమును నిర్వహించుటయందు చిత్తానున నెలవిచ్చిన భావము నక్కడనుచున్నది. బాలుర విద్యావిధానము ననుసరించి బాలికల విద్యాపద్ధతి యుండగూడదు. ఈవిషయమై పూర్వజీవిత యావత్కాలము నిర్వహించుచుండుట దీని భాగ్యముగా నెంచవచ్చును. బాలికాపాఠశాలలలో నిశీచేయు అధికారియగు శ్రీవిద్యాభివృద్ధి; అక్షయగర్భము పాఠశాల విషయమై నుండి యభిప్రాయము నిచ్చుచున్నది. మహిళా పరిషత్తువారు శ్రీ విద్యాభివృద్ధికి చేయుచున్న పనిని గూర్చి ఆధ్యక్షులు నడిచిరి. అభివృద్ధి, గ్రహణశక్తియు, సుస్థియమును బునరుద్ధరించు శ్రీవిద్యాభివృద్ధి. వారి యుక్తాముక్త విశేషమును మునుపుద్ధిచేయవలెను. ఆస్పదే వారు బాలికాభివృద్ధికి దామమే చేయగలము తెలిసికొంగలదు. శ్రీవిద్యాభివృద్ధి సహాయము నిచ్చుకొనుటకును భర్తలకు సహాయము చేయుటకును వారికి విద్య యవసరము. విద్యావిషయములలో శ్రీ పునరుద్ధరణము సమానముగా నుండవలయునని సూచించుచు నిక్కడ వివరించుటలేదు. కాని దేశభావమును సంస్కృతమును ముఖ్యముగా శ్రీ లకు నేర్పించెనని వారిచేయు. వారికి ఆంగ్లము, ఆరోగ్యశాస్త్రము, పాఠశాస్త్రము చెప్పించుటగూడదని కాను. ఇవియు వారికి జెప్పించవలయును. ఇంతేకాక నట్టుపని, చిత్రికావనము, సంగీతము వాగు నేర్పించవలయును. ఉన్నతవిద్య కృద్ధియగు కొందినిశ్రీలకు సాంప్రదాయసిద్ధులగు పాఠశాలవిద్యనుగూర్చి తామునచ్చుటయనిరి. బాలికాభివృద్ధి నీవిషయమును సమన్వయముగా నెంచుటలేదు. బాల్యభివృద్ధి భాగ్యమునకు, పూర్వభావపునగు జీవనమున దీనికి గానినను. సంస్కరణమును విషయమై యభిప్రాయభేదము బుండును. అట్టి యభిప్రాయములు గలవారందఱును శ్రీవిద్యాభివృద్ధినిగూర్చి యాదాభిభావముతో, నిబాబుద్ధిలో నున్నవనియు, ఆధ్యక్షులు కోరిరి. చతుర సంద్యులైన శ్రీలు ముందేకములో సమయమునకు అందువలన తేలికముగా సమయమున నిరుదయములై పోవుచు న్నారు. అట్టి సీతిని తొలగించుట సంభావ్యముగా నుండదా? ఆధ్యక్షుల వ్యవహారము సంఘ సంస్కరణమును గురించి కాని తదితర సంస్కరణములను గూర్చి కాని చెప్పవలయునో లేదని. వెంట్రుకు కట్టుపు గవర్నరుగా నున్న కాలములో చెప్పవుల? శ్రీల కొక కళాశాలయు, నిక కొన్ని చోట్ల ఉన్నత పాఠశాలలను బెట్టిచేసినారు. వీరి జనాభావిషయమున సాహిత్యమును బట్టియుండును. పరిశ్రమ జలాయందు శ్రీల కొక యుక్త పాఠశాల యుండవలయును. కేవలము చదువుటవలన పాఠశాలవలన బ్రయోజనములేదు. శ్రీలుచుచున్నవిద్యావిధానము గూర్చి కావలయునని యుద్దేశము కాదు. ఉన్నతవిద్యవారికివచ్చిన జాను. తదితర కాంచీ పురములోని శ్రీవిద్యాభివృద్ధిలండలును దీని సామ్యముగా నేర్పించు విధానమునందు, పాఠశాలాభివృద్ధినిరంతరముపాటుచున్నరాజాశ్రీ; పూర్వజీవితాగ్రహణకాలములో నీచు మాతృగర్భమున నెరతేరుగా కలదియు అట్టి పాఠశాలల బాలికాపాఠశాలల కన్నిటిని ఆద్యక్షులయొద్దను నుండవలయుననియు ఆధ్యక్షులు నెలవిచ్చి యంతరకును వారి మువ్వరి వికమత్యమును బాఠశాలాభివృద్ధికి మూలమనియు వారి దా మభివృద్ధియనునామనియు నడిచిరి. కార్యదర్శి తమ విద్యలో నుండి రమునుగట్టించుటకై కోరిన సాహిత్యమును కాంచీపుర వాసులు వెంటనే చేయుదురు గాక యని కోరుచు ఆధ్యక్షులు తమ యావత్కాలమును గురించిరి.

మిగిలె

తరువాత శత్రు గారు ఆధ్యక్షుల పుష్పములచే నలంకరించిరి. సభ్యులకు చందు తాంబూలములును పంపించి వెనుక సభ ముగిసింది.

వైసు చిట్టెరలు రెచానుగారు

చేతు మార్చి 5:— వీరు నాకాదేశ పరిధానోద్యోగ నియమించబడిరి.

ఆంగ్ల సీమరు "ట్యూటోనియను"

లండను మార్చి 5:— ఈస్టియను ముంచబడినది. వావి కలు బిడ్డుచేర్చబడిరి.

అయ్యుధాగారము ప్రేలుట.

చేతు మార్చి 5:— కాన్యావెలో నొక ఆయ్యుధాగారము ప్రేలుబలన 22 య చనిపోయిరి. 66 య గాయపడిరి.

మోనె నొక.

లండను మార్చి 5:— వైసా: నాంబి: ట్టియను "లేక" తటస్థ చేయుట బంపిణీయు 16 నాకల గాబి: యొకటి ప్రయత్నమున మోనె నొక ఇటీవల కాన్యావెల్లెను. నుండి (ప్రాన్సు) అను స్త్రీయగుచింది

శత్రు నమరద్రుతమున నీ మోనె నొక కొన్నియందు గనుల పడచేసింది. ఈ మందుగలముల నొక దాని తగు లాగుని ఎడవర్లు 7 యుద్ధనాక చిన్నమైనది.

అభివృద్ధి జనరలు స్వయం పరికరము.

లండను మార్చి 5:— వైసా: నాంబి: ట్టియను ప్రదేశముల కర్మము కూర్చుంటుగారితే నమరద్రుత నేల సామాన్య ర్యమున బహుమానముగా నొసగు: మిత్రియ ఈక్రితకము నెలకొలపబడినది.

రమ్యా వారి ప్రకటనము.

లండను మార్చి 5:— ఇల్లున్న కద్ద చేతు 14 మందు గనుల ప్రేల్చిమి వీరిదేశములగుండు మొండి ముద్దుల పూర్తి రంధ్రముయ్యెను. మేము 6 గనుల పరిదేశముల నాక్రిమియ కొంటిమి. చెరనో విట్టుతు తూర్పు: జర్మనీయును ముమ్మల నెవరించి అవజయమునందిరి. రంగునుండంతటను కుద్ధకార్య తీరిత ప్రయత్నముగ నున్నది కాన్యాను రంగును: తురుమ్మల వెంటదరునుచుంటిమి.

ఆంగ్ల పత్రికలునము.

లండను మార్చి 5:— వెస్ట్ లీయ: ఈ కాన్యాభాగమున నున్న మండగనుల పరిదేశము నిన్ను గాల్చి నీతి గాంబుల యుద్ధము జరిగింది. లూను: దుద్దు: ఈ ప్రేలునకు ఈ కాన్యా మునుల శత్రువులు ముద్దతీవ్రము గనువరిచి. ఈ ప్రేలు కొమ్మెన్న కానుక: గనుల కొంటియగ నున్నది. 2 వ తేది ఆక్రిమియకొనన స్థానములు ముందేకమున యున్నవని దొంగ నుచేతుగారు ప్రకటించిరి.

స్విట్జరులందుకు ఎగుమతులు

హిందూదేశమునందు స్విట్జరులందుకు నకులును పంపుటకు అచటి వర్తకుడు దరఖాస్తు మొదట స్విట్జరుల వ్యాపారసంఘమున కంపనలెను. వారందుల కామెడించిన వో వాదరఖాస్తును సర్టిఫికేటుతో గూడ లండనులో విదేశ కాన్యాలయమున కంపెనకు. వారంగీకరించిన ఇండియా మంత్రిగారు ఇండియా వారతము గాకి: వారు కనయ్య కలెక్టరుకు తిరిగింపెదరు. అప్పుడు కలెక్టరు ప్రము: కుర్చీ కెటు నిచ్చెదరు.

మందుగనుల గోతులలో పోరు.

పారిసు మార్చి 5:— వెర్మెలనుకు ఈ కాన్యామున గత క్రి గనుల గోతులలో పోరు తీవ్రముగ జరిగింది. గోతుల యు వరానువారి స్వాధీనమున యుండెను.

జోట్టుల ఎక్స్ప్రెసు ప్రేయము. — నీయ తపాలను గొనివచ్చు రైలు నేను (5/8/16) పా:యంకాలము 6 గం:య 10 నిమిషములలో బొంబాయిలో బయలుదేరును.

సంరక్షిత నౌకా శ్రయములు.

కలకత్తా నౌకాశ్రయము సంరక్షిత నౌకాశ్రయము ఇటీవల పరిచరిత పత్రికలు కొన్ని వివర్ణముల పూర్తిని సందర్శమున మదరాసు, కరాచి, ఏడెన, బొంబాయి రంగూను, పోర్టుచెయ్య సంరక్షిత నౌకాశ్రయముల ప్రయత్నమునవలయు కలకత్తా నౌకాశ్రయ విషయమున గూడ ఇట్టి సమాక్షణ మేర్పాటు చేయబడినదేగాని విశేష మేమి యులేదని కంగరాష్ట్ర వారతమునందు ప్రకటించును. వెలువరించిరి. 86 వ నెంబుర ప్రకటనముతో పాటు ఇండియా రక్షణ నిబంధనములు ప్రయత్నమునవడినది. ఈ నిబంధనల ప్రకారము సంరక్షిత నౌకాశ్రయమున వైదింధనల విషయమునై సంరక్షిత స్థానముని ప్రయత్నమునవడిన ఏకదేశమై: కని అగ్ధము. సంక్షిప్త నౌకాశ్రయములకు సంబంధించిన నిబంధన మంతర కొక్కటియే చేయబడినది. నౌకాశ్రయము, నౌకాని గూర్చును స్థానములు మున్నగువాటి ప్రయోజనముల గ్రహించుటగూడదు. యుద్ధము జరుగుచున్నది గాన జాగ్రత్తగ నుండవలయునని ఉద్దేశముతో మాత్రమే ఈ నిబంధనల సంరక్షిత నౌకాశ్రయ మాత్రమున నెలకొనబడినది.

ఫిలి

శ్రీరామశ్రీనిధిగారికి వచ్చిన తంతివార్త.

లండను మార్చి 5:— వెస్ట్ లీయ: మరల తల పడ వారంబించిరి. మెలకుతోర్లు ఫోర్టీలకు మధ్యనున్న కాన్యా పూర్తికలయెద్దను వెస్ట్ లీయ: తీవ్రమున ముఖ్యునిది ఈ భిక్య కంకెలకడను దోమంటు పూర్తికలను కత్తువులు తీవ్రముగ ఫిరంగులను గాల్చిరి. వారివారి తీవ్రము పుబలముగ తలపడిన విషయములు జర్మనులకు తమిరి వారిలో చాలమందిని విధించిరి. పరానువారి ఫిరంగుల విచ్చిడలను తీవ్రముగ గుండ్రులు బడినవి. మెయెన: ఈ గొడ్డులను నాశనము చేసెను. పెన్ సెన్యుయెద్దగూడ శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగులను గాల్చి తల పడిరి. మరల పరానువారు వారి నటనండి తమిరి లాల్లెలుగా శత్రువులు రాజాగేక భిక్యమును ఫిరంగులనుగాల్చి తలపడిరి. కాని యొడికేయి. ఈ నెం 1 వ తేది రాత్రి బెంబేకోరెలు ప్రేమముద పరాను విమానములు 44 బాంబులను పడలెను.

ఈ ప్రేలు: విమానము కానుకయెద్ద బల్ల: సమావేశమున 14-2-16 వ తేదీని జర్మనులు కొన్ని కందకముల నాక్రిమిం చిరి. ఆంగ్ల సేనలు చానిని మరల కళవరముకొనెను. ఒక ముఖ్య స్థలమున గూడ ఆంగ్ల సేన లాక్రిమించెను. శత్రువులు తల పడి తిరును బడిరి.

రీ గాకు శత్రువులకు జర్మనులు రమ్యములను తలపడిరి. ద్వీప్స: పూర్తికలము విమానములు బాంబులనుపడినవి. ఎరై రము పూర్తికలము తురుమ్మల పలాయితులను చున్నారు. రమ్యావారు కాకుటన కొంబులతో సన్యాసినుల ఆశ్రయములను వశపరచు కొనిరి.

ఫిలి మార్చి 5:— ఈ నెం 4 వ తేదీ ఇండియానుంత్రి గారు రాజప్రతినిధిగారి కిటు తంతివార్త పంపి:—

వెస్ట్ లీయ: జర్మనీయులు మరల యుద్ధమును ప్రారంభించిరి. దోనామాంటు గ్రామపరిసరమున 26 తేదీని జర్మనీయులు పలు సార్లు ముట్టడులు జరుపుటయు ఫిరంగులు కాల్చుటయు సంభవించినది. ఆనేకసార్లు యల్చించి విశేషమైయున్న కుడకెట్టెలో జర్మనీయులు లాగావుచును బ్రకటించిరి. మూడవతేదీని గావుపరిసరమున ఫిరంగులయు జరిగెను. అప్పు ఏకేలు ఇంకను ఫ్రేంచివారి వశమున నెయ్యది దీ: ఉత్తరముద్దుము ననె దోనామాంటు గావుముకలము. తక్షణముగ ప్రిలిమిట్టడి నొనరించి పరానువారు గావుమున కలిసిమిపమునందు పరిదేశము నాక్రిమించుకొనిరి. దోనామాంటునకు ఆగ్నేయమున నున్న వాట్సు గావుమును జర్మనీయులు ముట్టడించిరి. విశేషమైయుండుట తప్ప శత్రు ఫలితము నందకాలరైరి. వోమలో 2 వ తేదీని విశేషతీవ్రతతో ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. ముఖ్యమునదికి తూర్పునను, పశ్చిమమున వోమలందును 8 వ తేదీని గూడ ఫిరంగివల్లముద్దము సాగింపబడినది. నీహేటు తూర్పుభాగమును పరానువారు ముట్టడించి శత్రుకందకముల కొన్నిటి బట్టిరి.

హో హానువారను పరిదేశమున ఆంగ్ల సేనలు ముందు గనుల ప్రేల్చి ఆపరిదేశముల నాక్రిమించుకొనిరి. ఈ ప్రేలు కామ్మెన్న కానుకనై తాము వశముకచ్చుకొనిన స్థానముల ఆంగ్లేయులు బలపరచుకొనిరి.

దొమ్మిడేనీ కువ్యములు బిటాలినునగరమును బట్టుకొనిరి ఇంగ్లాండుదీవులు ముట్టడించినయ్యుండెడి జర్మనా కానిమాన మొకటి ఉత్తరమునదిగూడ ఫ్రేంచివారిచే దీయబడినది. ముందుగనులవోధింను ప్రియుల అను ఆంగ్లనాక మధ్యధరా సముద్రమున ట్యాంకోచే ముంచబడినది.

కొత్తమున

స్కాండినేవియా విదేశాంగ మంత్రుల సభ.

కో వెక హాగెల్ మార్చి 5:— స్కాండినేవియా విదేశాంగమంత్రియను ముఖ్యమంత్రియను కో వెక హాగెల్ సభసాదులు రావలసినదని రాజుగారు కోరిరి. 1914 సం: అక్టోబర్లలో స్కాండినేవియా దేశముపాలకులు సభ గూడిరి. ఈసభ వానికి సంబంధించినది.

కొత్తమున

ముక్తమును నీ మెటో గాగ్స్. — విద్యావోధమున ముక్తమును నీ: మెటో గాగ్స్ నుకయోగి: మును ము: గాగ్స్ సామెనుని బర్మా దొరతనమువారి కాన్యాద్య బర్మా విద్యాసభ వారి నడిగెను. ఆయంకలమున తాము శత్రువులయ్యు: జాలనని యు, ముక్తము నీ: మెటో నీయంకమును చచ్చటి: చిరిగిన ఏర్పాటులవారినో చేయవలసినదనియు కాన్యావిద్యావోధసభ వారి (భిప్రాయమునది) బిట్టెత్త మొనగలదెను.

విషయసూచిక

పరిశీలన - విద్యార్థులు	2
వృత్తాంతలేఖలు, కావ్యాలు	3
కావ్యపురస్కారాల పాఠశాల	4
స్థానిక వార్తలు	5
ప్రభుత్వ వ్యాసము	
వ్యాపార సంఘము	6
మా విశ్వవిద్యాలయము	7
చింతా మహాసంగ్రహము	
విశేష కథా పాఠము	8-9-10
కృతాంశములు	11
ఇంగ్లీషు తెలిగ్రాములు	12-13-14

ఆంధ్ర పత్రిక

1916 వ సం॥ మార్చి నెల 6-వ తేది

సోమవారము.

వ్యాపార సంఘము

మిత్రమండలిలో వ్యాపారమునకు సంబంధించిన వార్తలు విషయమున ఇటీవల విశేషముగా నాందోళన ప్రారంభ మయినది. ఇదివరకు ఆలోచనలే యుండివిగాని ఇప్పుడు కార్యరూపమున నీసమస్య ప్రత్యక్ష మగు ననుటకు నిదర్శనములగు పించ నారంభించినది. వ్యాపారశాఖకు ప్రత్యేకముగా ముద్రాని నియమింప వలసినదట ఇదివరకే మ్రోగిన మ్రోగిన బలపరుడన లోచించుటయి అంగ్ల వ్యాపార సంఘముల సంఘము ఒకయువసంఘమును నేర్పరచిరి. వ్యాపారమండలి ఏర్పడి ముద్రా వత్తడలిలో నొక్కడుగ పరిగణింపబడవలసిన దని యుఆతనికొరకయి శాశ్వతసహాయక సంఘ మొకటి నిర్మింపబడవలసిన దనియు అందులో అంగ్ల సామ్రాజ్యములోని స్వతంత్ర రాష్ట్రముల యొక్కయు ఇండియా కార్యాలయముయొక్కయు ప్రతినిధు లుండ వలసినదనియు, ఆయువసంఘమువారి యాలోచనమీద కాబోలును, అంగ్ల వ్యాపార సంఘముల సంఘమువారు తీర్మానములు గూడ చేసి యున్నారు. కనీసం వ్యాపారము విషయమున సామ్రాజ్యములోని యన్ని రాష్ట్రములకు నుండ దగిన సంబంధములను గురించియు, శత్రువులతోడి వ్యాపారమును గురించియు, సామ్రాజ్యములో శత్రువుల కార్యక్రమమును గురించియు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకును మిత్ర మండలిలోని ఇతర దేశములకును వ్యాపారమున నుండవలసిన సంబంధములను గురించియు తటస్థ రాష్ట్రములకు నియోగింప యనుకూలములను గురించియు శత్రువస్తు సమాదాయముపై ప్రబల తరహాగు సుంకములు వైది యధానంతర మవి ఇంగ్లాండులోనికి జొచ్చి స్వదేశపరిశ్రమలను నణం చకుండవట్టు కాపాడుటను గురించియు ప్రభుత్వమువారు సంగతిసందర్భము లాలోచించి పో బూన వలసినదని వై సంఘమువారు కోరియున్నారు. ఈతెగిగా నాంగ్ల భూమిలో నాందోళన జరుగుచుండగా మిత్రమండలిలో జేరిన రాష్ట్రములవైపునుండియు నొకయాందోళన ప్రారంభమయి పెరుగుకొని వచ్చినది. ఫ్రాన్సుదేశము హుమియదను, ఆకాశమును, జలముమీదను వైది నిహిత మొనర్చుట నిశ్చయించుటే కాక వ్యాపార మహాసంగ్రహమునను ను నిర్మించి భంజింప నిశ్చయించుకొనినది. మిత్రమండలిలోని దేశములు ఒకరికొకరు సంప్రతించుకొన కన్యాపారసంధు లితరులతో చేసి కొనరాదని యొకంబికి కవించుకొనుట కర్తవ్యమని ఫ్రాన్సు ఉపక్రమించినది. అనగా నేటి మహాసంగ్రహమునందువలె రేవటి వ్యాపార సంగ్రహముంబునను మిత్రమండలి దేశములు విశ్వమును ముద్రావత్తడలి వలసముండునులయే ఈ యుపక్రమపు సారాంశము. ఒకంబికి కు కావలసిన సహావేశము ప్యా రిసుగరమున చేరు నని తెలియవచ్చుచున్నది. ఎన్నడుచేసినో తెలియదు కాని కొన్ని వారములలోపుగనే చేసెనుట మాత్రము సిద్ధము. తుదకు నాంగ్ల సీను ప్రతినిధు లిట్టి వారుగ నుండునను వదలి యు పుట్టిపోయి యున్నది. బోవరు లా గారును రుకొనియుగాని ప్రతినిధులుగా నుండుట ! జపానుకు బహుశః సర్వయా బెల్లిమములుకూడ ఆసహావేశమునకు ప్రతినిధులను పంపగలవట ! బ్రిటిషు ముద్రానియొకటి నొక భాగమువారు శత్రు రాష్ట్రములతో కొంతకాలమువరకు వైన వ్యాపారము. బొత్తుగా చించుకొనక యుండుటయే సరియని వాదించుచున్నారు. రాబోవుసహావేశము విషయము సామ్రాజ్యములోని రాష్ట్రముల యభిప్రాయమును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తెలిసికొనియే పనిచేయుచున్నారట ! కలు రాష్ట్రముల ప్రతినిధులు చేరి నిర్ణయించు విషయము సామ్రాజ్యపు టాగీకారముద్ర నందినదిగా నుండగలవట ! ఈ యాలోచింపబడిన రాష్ట్రములలో హైందవ భూమిచేసినదో లేదో చెప్పబడు వీలులేదు. అంగ్ల భూమిలో వ్యాపారసంబంధముగా నుత్తమానధికార సంఘముగు అంగ్ల వ్యాపారసంఘముల సంఘము సామ్రాజ్య రాష్ట్రములయొక్కయు ఇండియా కార్యాలయము యొక్కయు ప్రతినిధు లుండవలయు నని వ్యాపారమండలి సాహాయ్యక సంఘమును గురించి వాగ్మనువును చేసినసలహాయే రానుండు సహావేశ సందర్భమునకుకూడ నుపయోగింప వచ్చునని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తలచియుండురా యను సంతయము జనించుచున్నది. బొంబయి గవర్నరుగారి కార్యనిర్వాహక సంఘమున సభ్యులుగా నుండిన కా॥ షెప్పర్డుగారు ఉన్నట్లు లుండి అకస్మాత్తుగా ఇండియా కార్యదర్శిగారి కార్య నిర్వాహక సంఘములో సభ్యులుగా నియమింపబడుటయు మాయనుమానమునకు బలముకల్గించుచున్నది. కా॥ షెప్పర్డుగారు మంచివారని ప్రసిద్ధి నందినవారు. బొంబయి నగర పాలక సంఘమున కధ్యక్షులుగా బహుకాలముండి జనరంజకులై తన రారినవారు. వీరికి ప్రత్యేకము హైందవ విముఖత్వము లేదు. కావున నొకవేళ వీరి ఇండియా కార్యాలయ నిర్వాహక సభ్యత్వము రానుండు మిత్ర మండలి ప్రతినిధులసహావేశము మీది దృష్టితో నిర్ణయించబడియుండునని ఏం హైందవ భూమికి కొంత మేలుచేసినను చేయవచ్చును. కాని యెవరో యనుటకు తమ పదవియొక్క ధర్మమును నెరవేర్చుట, వ్యాయమార్గానుండు లండన్ కిని వలె, ప్రథమకర్తవ్యము. కావున ఏ నాడు షెప్పర్డుగారు ఇండియా కార్యదర్శిగారి ప్రతినిధిగా బోవునుగో ఆనాడు ఇండియా కార్యాలయ దృష్టిపథమునుండి

యే కనిచేయవలసి యుండురు గాని వేరు గాదు. ఇండియా కార్యాలయదృష్టిపథ మునను విషయమున మూడుదలి దృష్టిపథమునుట లోకమునకు స్పష్టపడియే యున్నది. అంగ్ల వ్యాపారుల లాభాలాభములు ఇండియా కార్యాలయమునకు మొదట గమనింపదగినవి. అందుమీదటనే ఇండియాలాభాలాభముల చింత. కావున ఇండియా కార్యాలయము ఈ విషయములలో మనప్రతినిధిగా పనిచేయుటకు నర్హమేగాదు. అందుచేతనే ఇటీవల సంయుక్త పరగణాల వ్యాపారసంఘము నెదుట కా॥ రాయ్ బహదూరు మన్ని ప్రయాగ నారాయణ బహదూరు గారుపన్యసించును హైందవభూమి విక కంఠ్యముగ ప్రభుత్వమువారి కార్యజాలమును సరియైన మార్గమున నడుపుటకు దృఢాభిప్రాయ మిచ్చి జోడ్పడవలయునని నొక్కి చెప్పియున్నారు. మద్రాసు మెయిలు పత్రికయు కడచిన మొదటి తేదిని నొక ముఖ్యవ్యాసమును వ్రాయుచు నీ క్రిందివాక్యముల నందులో పొందుపరచినది.

“హైందవభూమియొక్క వ్యాపారసీతి బ్రిటిషు సామ్రాజ్య వ్యాపార సీతివలన మిత్రమండలి నిర్ణయించుకొనబోవు వ్యాపార సీతివలన కాధారపడునట కొంతకాల నిజమయ్యెనుట స్థూలమాత్రము లిప్పుడే యేల నిర్ణయించుకొనబోయెనుట, మనకు కావలసినది యిది యిప్పుడే చెప్పక పోయితిమేని వ్యవస్థగా వికటవరకు యుండుమేని మన కేలాభముడు (మనరకపోకల్యును)”

ఈమాటలు వ్రాసి మెయిలుపత్రిక హైందవ వాంగ్ల వ్యాపార సంఘములు చేయియాలోచింప వలసినదని కొన్ని సలహా లిచ్చుచున్నది. అందులో రెండు ముఖ్యముగా గమనింపదగినవి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో సామాన్యముగా అనిర్బంధ వ్యాపారమే యుండ వచ్చునట గాని ఏముఖ్యాంగము కాని స్థానికపరిశ్రమల లాభమునకై సామాన్య సుంకము వేసికొనుట కధికారము కలిగియుండవలయునట ! ఇట్టి యధికారము హైందవ భూమియు నుపయోగింప వచ్చునట ! ఇక మిత్రమండలిలోని రాష్ట్రముల సహాచారము వ్రాయుచు హైందవ భూమి జపానుకు వ్యతిరేకముగా సుమారైన సంరక్షణ సుంకములను విధించుకొనవలసి యుండుననియు ! జపాన్ మంకు మిక్కిలి కావలసిన మిత్రమే యునుననున హైందవ భూమిలోని పరిశ్రమలను సశంపతేయు పస్తు సముదాయముపై వేయబడ నుండు సుంకములవలన కలుగునష్టమును కొంత పరిమితములకు అంగ్ల భూమిలోను అంగ్ల సామ్రాజ్యములోని ఇతర భాగములకు ననుకూలతర కరిగితులను గల్పింపవచ్చుననియు మెయిలు పత్రిక సూచించు చున్నది. ఈ సామరూపి వాక్యములకు మెయిలు పత్రికకు కృతజ్ఞతను హాసనిహైందవుడుండ దనుటకు సందియములేదు. మెయిలు పత్రిక సూచించిన రెండు మార్గములను హైందవ భూమియొక్క లాభములను కనిపెట్టుటకు మెయిలు పత్రిక యభిప్రాయ మెట్లున్నను మా యభిప్రాయముననుసరించి హైందవ ప్రతినిధు లర్హులు కాగలరేగాని ఇతరులు కాజాలరు. ఇటీవల మన ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రతి వస్త్రములపై నిడబడియుండు లోదేశపుసుంకముల సంగతిని ప్రశంసించగా నెన్నటికో వాయిదా వైచిన ఇండియా కార్యదర్శిగారు మెయిలు పత్రిక సూచించిన మొదటి మార్గమున చక్కగా ప్రవర్తించుననుటకల్గె. అం

యే కనిచేయవలసి యుండురు గాని వేరు గాదు. ఇండియా కార్యాలయదృష్టిపథ మునను విషయమున మూడుదలి దృష్టిపథమునుట లోకమునకు స్పష్టపడియే యున్నది. అంగ్ల వ్యాపారుల లాభాలాభములు ఇండియా కార్యాలయమునకు మొదట గమనింపదగినవి. అందుమీదటనే ఇండియాలాభాలాభముల చింత. కావున ఇండియా కార్యాలయము ఈ విషయములలో మనప్రతినిధిగా పనిచేయుటకు నర్హమేగాదు. అందుచేతనే ఇటీవల సంయుక్త పరగణాల వ్యాపారసంఘము నెదుట కా॥ రాయ్ బహదూరు మన్ని ప్రయాగ నారాయణ బహదూరు గారుపన్యసించును హైందవభూమి విక కంఠ్యముగ ప్రభుత్వమువారి కార్యజాలమును సరియైన మార్గమున నడుపుటకు దృఢాభిప్రాయ మిచ్చి జోడ్పడవలయునని నొక్కి చెప్పియున్నారు. మద్రాసు మెయిలు పత్రికయు కడచిన మొదటి తేదిని నొక ముఖ్యవ్యాసమును వ్రాయుచు నీ క్రిందివాక్యముల నందులో పొందుపరచినది.

“హైందవభూమియొక్క వ్యాపారసీతి బ్రిటిషు సామ్రాజ్య వ్యాపార సీతివలన మిత్రమండలి నిర్ణయించుకొనబోవు వ్యాపార సీతివలన కాధారపడునట కొంతకాల నిజమయ్యెనుట స్థూలమాత్రము లిప్పుడే యేల నిర్ణయించుకొనబోయెనుట, మనకు కావలసినది యిది యిప్పుడే చెప్పక పోయితిమేని వ్యవస్థగా వికటవరకు యుండుమేని మన కేలాభముడు (మనరకపోకల్యును)”

ఈమాటలు వ్రాసి మెయిలుపత్రిక హైందవ వాంగ్ల వ్యాపార సంఘములు చేయియాలోచింప వలసినదని కొన్ని సలహా లిచ్చుచున్నది. అందులో రెండు ముఖ్యముగా గమనింపదగినవి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో సామాన్యముగా అనిర్బంధ వ్యాపారమే యుండ వచ్చునట గాని ఏముఖ్యాంగము కాని స్థానికపరిశ్రమల లాభమునకై సామాన్య సుంకము వేసికొనుట కధికారము కలిగియుండవలయునట ! ఇట్టి యధికారము హైందవ భూమియు నుపయోగింప వచ్చునట ! ఇక మిత్రమండలిలోని రాష్ట్రముల సహాచారము వ్రాయుచు హైందవ భూమి జపానుకు వ్యతిరేకముగా సుమారైన సంరక్షణ సుంకములను విధించుకొనవలసి యుండుననియు ! జపాన్ మంకు మిక్కిలి కావలసిన మిత్రమే యునుననున హైందవ భూమిలోని పరిశ్రమలను సశంపతేయు పస్తు సముదాయముపై వేయబడ నుండు సుంకములవలన కలుగునష్టమును కొంత పరిమితములకు అంగ్ల భూమిలోను అంగ్ల సామ్రాజ్యములోని ఇతర భాగములకు ననుకూలతర కరిగితులను గల్పింపవచ్చుననియు మెయిలు పత్రిక సూచించు చున్నది. ఈ సామరూపి వాక్యములకు మెయిలు పత్రికకు కృతజ్ఞతను హాసనిహైందవుడుండ దనుటకు సందియములేదు. మెయిలు పత్రిక సూచించిన రెండు మార్గములను హైందవ భూమియొక్క లాభములను కనిపెట్టుటకు మెయిలు పత్రిక యభిప్రాయ మెట్లున్నను మా యభిప్రాయముననుసరించి హైందవ ప్రతినిధు లర్హులు కాగలరేగాని ఇతరులు కాజాలరు. ఇటీవల మన ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రతి వస్త్రములపై నిడబడియుండు లోదేశపుసుంకముల సంగతిని ప్రశంసించగా నెన్నటికో వాయిదా వైచిన ఇండియా కార్యదర్శిగారు మెయిలు పత్రిక సూచించిన మొదటి మార్గమున చక్కగా ప్రవర్తించుననుటకల్గె. అం

దుల కేయధాతమువరకు నాగేశ్వయించినప్పుడు ఆస్వల్పవిషయమున కేఆంగ్లసీమలోని కొన్ని తరగతులవారి కోపమునకు జడిసినప్పుడు యుద్ధము జరుగుచుండగనే మూలనూత్రములను చేయుటలోనే మాత్రము దాక్షిణ్యముచూప నాతడొద్దగునో ప్రత్యేకించి వ్రాయబడిలేదు. జపాను వ్యాపారపు పోటీనిగతి నిర్ణయమునగూడ ఆంగ్లసీమలోని ప్రతినిధి మనప్రతినిధి యగునేని మనపక్షమును సంతగట్టిగా నొక్కగలదా యనుటయు మాకు సంచే హాస్యదముగానే యున్నది. కావున మనము ఈ రాబోవు సమావేశమునకు మన హౌందవ ప్రతినిధినో అధిపతియు హౌందవులచే నిర్వచితుడగు నాంగ్ల ప్రతినిధినో ప్రభుత్వమువారు వంకనలసినదియేగాని ఇండియా కార్యదర్శిగారి ప్రతినిధిని పంప దలపెట్టరాదని తెలియపరచి మద్రాసు మెయిలుప్రతిక యడుగురితని స్థూలనూత్రముల వివరణము చేయవలసినదని ముహూర్తశక్తుల వినియోగించి కోరవలసి యున్నాము. ఇందులో మన బలము కొరవడనేని మద్రాసు మెయిలుచెప్పరితని మన కేసుయు లాభము సేకూరక పోవుననుటకు సందియమే లేదు.

మా విశ్వవిద్యాలయము.

కడచిన శనివారము జరిగిన విశ్వవిద్యాలయ సభ్యుల సమావేశమున కొంత చక్కటి విశదీకరణ జరిగెను. దాక్టరు నాయుడుగారు తిన్నగా పదశాస్త్ర ప్రవీణుల విషయమున విశ్వవిద్యాలయ కార్యనిర్వాహకులు జరిపిన కార్యక్రమమును ఖండించు వారైరి. అతడువచ్చిచేరి 18 మాసములైనదిగాని ఒక్కడకన్నాన మిక్కిలిలేదు. ఒక్కవరిశోధనా ఫలమును ప్రకటించలేదు. లేదనియు మాత్రము 18 మాసముల శిక్షణ ఏల యవ సరమయినదో తెలియలేదని నాయుడుగారు ప్రశ్నించిరి. కార్యనిర్వాహకులు దాక్టరు కాలిన్సుగారి కార్యనివేదనమును ప్రకటించి యుండవలయునని నొక్కుచో ఎంతటి మారుమూల శాస్త్రమునైనను అందలి పండితుడు సుబోధకము చేయవచ్చుననియు అట్లు సుబోధకముగు కార్యనివేదనమునుండి ఒక్కొక్కరును తమను తామే సంగతి ఎరింగికొని యుండరనియు చెప్పి శాస్త్రము నిజముగా ఇతరులకు విప్పిచెప్పరాని యంతటి క్లిష్టమని యందుచేని అట్టి శాస్త్రము నట్టి మాయశాస్త్రమైనను గావలయు లేదా కండితుడు వేషధామైనను గావలయునని వాదించిరి. ఈకట్టన విశ్వవిద్యాలయ గౌరవమును నిలవజేయుటకు రివరెండు మాసముగాను తోడగుట మిక్కిలి ప్రశంసనీయము. వారుకన్న సింహుటలో విశ్వవిద్యాలయ కార్యనిర్వాహకుల సలహా లన్నిటిని విశ్వవిద్యాలయము కన్నులు మూసికొని యంగీకరింప రనుటను సూచించిరి కాలిన్సుగారి కార్యనివేదనమును జూడక వారు చేయు సలహాల నామోదింపరానిది స్పష్టపరచిరి. అందువలన గా. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి యుపక్రమమును బలపరచువారైరి. కొంతచర్చజరిగి దాని మీద ఇప్పటికిదగుల పదవులు మరియొకసంవత్సర మట్లే నడుపబడవలసిన దనియు 1917 వ సంవత్సరము ఆగస్టున నా కాలసరియితి యుచున్నప్పుడు టి కేమి ఏర్పాటులు చేయవలయునో యాలోచించుట కొక యుపసంఘమును నియమించ వలసిన దనియు సంగీకరింపబడెను. ఇది యుత్తము మును మార్గమని మేము గీకరింపజాలము. కాని ఉపసంఘమువారు ఇదివర కయినవనికూడ నీతిర్మానము క్రింద నాలోచించుటకు నెడమున్నందునను సభ్యు

లలో నెనమండుగురు హౌందవులును అయిదుగురు విరోధియునును నుండుటను జట్టియు నొకవిధముగా నీ తీర్మానము గా. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి తీర్మానమనియే తలంపవచ్చుననియు కార్యనిర్వాహక వర్గమువారు తుదకు ద్రావిడ ప్రాణాయామముగా శాస్త్రిగారి వాదము నంగీకరించు వారై నారనియు నభిప్రాయ పడు చున్నాము. ఉపసంఘమువారు ప్రస్తుతమునకు శుష్కాలంకారంబగు ద్రావిడపదశాస్త్రము నైనను ముందుద్వైతాధ్యో సాధ్యమయినంత యవయోగకర మార్గమున నడచునట్లునర్తకుగాక యని కోరుచున్నాము. ఈమహావిషయమునవదలి ఇతరసామాన్య సంగతులవంకకు దిరిగితిమేని శ్రీయుత రామలింగా రెడ్డిగారు ఇంటర్మీడియేటు, బి. ఏ., పరీక్షలకు బోవు విద్యార్థుల కొక గొప్పయుపకారమును జేసి యుండుట కాన నగును. ఒక్కవర్షాయము ఆ పరీక్షలలో దక్షిణవారు మరల నాపరీక్షలకు బోవ నొచ్చిన యెడల కళాశాలలో చదివితీరవలసి యుండినది. తగిన సవరణలను దెచ్చి రెడ్డిగారు ఆనిర్బంధమును దప్పించినారు. దురదృష్టవశాత్తూ విద్యార్థులు వీరి కృతజ్ఞులై యుండగలరు. వీరు మరయొక ప్రయత్నమును గూడ చేసిరి. పరీక్షార్థి ఇంటర్మీడియేటులో ఒకవర్షాయము తప్పిపోయిన యెడల ఏ విషయమునకప్పినను అన్ని విషయములలో మరల పరీక్ష ఇయ్యవలసి యున్నాను. అట్లుగాక తేనె విషయములను మినహాయించవలెనని రెడ్డిగారు రుక్రమము దెచ్చిరి ఏమో కొన్ని సాంకేతిక కారణములచే నావిషయము చచ్చుపడలేదు. రెడ్డిగారు మరల దానిని విశ్వవిద్యాలయమువారి చర్చకు తెత్తురని తెలియచున్నది. రివరెండు మెక్సేలుగారు ఎం. ఏ. విద్యార్థుల విషయమున రెడ్డిగారు తెచ్చిన యుపక్రమపుజాతియుపక్రమముకేదెచ్చి గౌరవ బి. ఏ. కట్టమునకడ్రయత్నించినరాజుతులయి వాటి ఏ. లుగా సంగీకృతమైనవారు మరల గౌరవ బి. ఏ. తరగతులలో చదవ వాయే సాధారణ ఎం. ఏ. పరీక్షకు బోవవచ్చునని నిర్ణయించిరి. ఇందుకు సంతసింపవలసినదే. కాని వీరి యుపక్రమము మరియొక్కటి గౌరవ బి. ఏ. పరీక్షలోని చిత్రశాఖకు సంబంధించినది కే. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు, రివరెండు ఫాదరుగోప్, శ్రీయుత రామలింగా రెడ్డి గా. వి. ఎస్. శ్రీనివాసశాస్త్రి, ఎల్. ఏ. గోవిందరామయ్యగారు మున్నగువారలచే నెగుర్పబడియు తీర్మానితమయి పోవుటమాత్రము విచారకరము. కత్తెనియవిషయములననీయవక్రమముమార్చి వైచుచున్నది. ఇంతచు ఖగ్గుగు మార్పు ఆలోచన జేయే విశ్వవిద్యాలయము నా రంగీకరించుట మాత్రము వెనుకటి గుణముగానే పరిణమించుచున్నది.

తప్పకొనుటయే తప్పనిమార్గము.

గంధిగారు సాత్త్విక నిరోధమార్గమును భూతముగా బోధించి వారందరిని కింధులగజాన హౌదరాబాదు పట్టణమున నిర్బంధముగా ఆశ్రయించుచున్నాడు. ఆపంగ తినివలించి యుపసంఘమును గంధిగారి రొక్క పేనుటచెప్పిరి. నిజముగా నీనిష్ఠాధుని తమ మనస్సుకీ కృతీకరని తలంచు వారు సాత్త్వికనిరోధమునకే కారాగారముకే నకు నకున కిద్దరుకావలసిందని. ఇది హౌదరాబాదుగారి వాదచెప్పాది మొదటనేయొంగి సామాన్యముగా గంధిగారి యుపసంఘములకు వచ్చువారు రాకేదట! దీనిమీద వ్యాఖ్యవిల్కి హౌదరాబాదులో వాలంటీయరులు. రాజ్యోగకథలో గీసుగారికి కృత్యుత్తమియ్యచు ఇండియా కార్యదర్శిచే బరేకగాను హౌదరాబాదులో విచ్చి క ప్రైవేట్ల తీక్షణునివలించి తమ ఇండియా పరిభ్రమణ వాగ్దోష తర కృత్యుత్తమము జరుపుచున్నట్లు చెప్పిరి. ఆశీక్షణ విరోధియును మట్టుకేకా? హౌదరాబాదుకు వ్యాపించునా?

స్థానిక వార్తలు

శ్రీ గవర్నరు గారు. — కృష్ణానది గారు వారి వారముతోబాడ నేడు గిండికి వెళ్ళిరి.

జె. సి. ఏడంగారి రాక. — చదరాను కార్తా పొలిసిక్యూటర్ జె. సి. ఏడంగారు తింజానూరునుండి నిన్నటి మొదలును చదరానునకు విచ్చేసిరి.

మానసియులగు ఎ. జి. కార్తూయ్యగారి రాక. — మానసియులగు ఎ. జి. కార్తూయ్య సి. ఎస్. వి. గారు, తిరువల్వలి బ్రిడ్జి, తూతుకుడి, కోయిల్ బట్టి చూచి గతశనివారము చదరాను కేరెంచిరి.

పోస్టువారి ప్రకటన. — బొంబాయినుండికచ్చడి మెయిలుబండి చదరానునకు నగలముగో వచ్చియెడల లండన్ నగరమునుండి వచ్చిన ముత్తరములు శేఫ్ (7-8-18) ఉదయము 7 గంటలకు పంపిపెట్టబడును.

మానసియులగు సర్. సి. ఎస్. శివస్వామయ్యగారి రాక. — కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులు మానసియులగు సర్. సి. ఎస్. శివస్వామయ్యగారు సి. ఎస్. వి. జి. గారు గంజాముట్ల, బంపురం. మున్నగు స్థానములచూచి నేటి మొదలును చదరాను చేరిరి.

ఆరోగ్యమును గూర్చిన ప్రసంగము. — వెరంబూర్ సి. ఆర్. సి. పాతకాల పారశ్రవకంఠము వారి యజమాన్యముగింద ఈ నెల 1 వ తేదీ మంగళవారము పాతకాల క్రియ 6-80 గంటలవై పాతకాలా భగవతుని రావుపాపాలు దాక్టర్ ము. రామారావుగారు హౌదరాబాదు నగరపాలకసభలో బహిష్కరణలను గూర్చి యుపసంఘించెదరు. వీరు ఆరోగ్యమునుగూర్చి యుచ్చించిరి. యుపసంఘములలో నిది వాలకది.

దొంగ సంతకము. — పోలీసుగారు టి. ఆలవం దారు జానుదెనువారికి దొంగసంతకము చేసినందువలన వట్టు కొనిరాజుధారి మేజిస్ట్రేటుగారును దీనికినివచ్చిరి. ఇందు, బాబ్బిటపుక రాటకోటవారు కోర్టులో గోపాల ఆలవంతు వర్తికుండ్రును సుస్థాగయ్యుండెను. అట్లుండి తనమజమానికి సింగకోటం వెనెవారు ఇయ్యవలసి ను 1800 లు కనూకబడి, అక్రమమును యుపయోగము చేసెను. అంతయుగాక రెండు వుండీలమీద (రు 60, రు 50) తనయజమాని చేవార్తి తానే చెసి నేవనల్ బ్యాక్ తొడబ్బు వీసికొనెను. అంతట పోలీసు వారు వారిపట్టుకొని వారిద్దరుండి రు 400 లును కొన్ని రిలు వగల గుడ్డలకు విమూలపరచిరి. కేసు ఇంకను విచారణలో నున్నది.

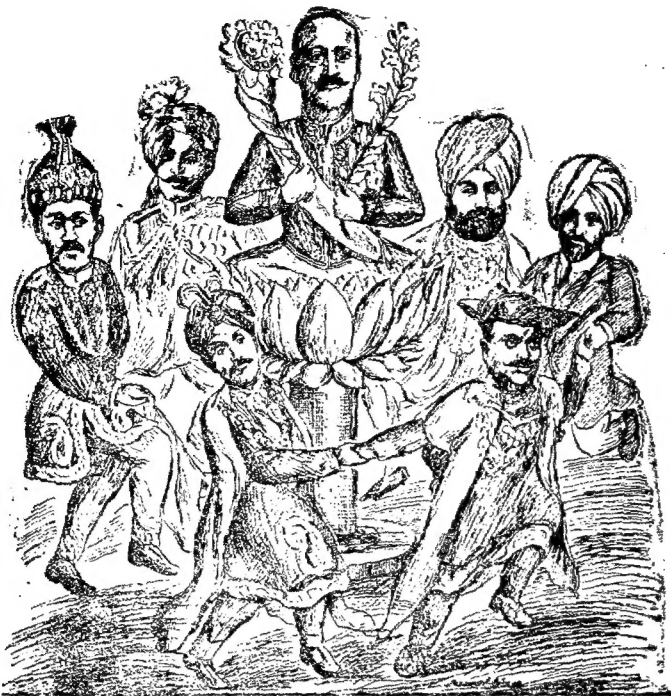
వెర్దెరు యుద్ధము.

వారిను, మార్చి 15: ఇంతవరకు దోహమాంటు గ్రామమున ద్ద మార్చి 15 జరుగుచున్న యుద్ధమిప్పుడు విస్తరించి నది గోమాతికిళ్ల జగ్గులకు తీరముగ నెదిరిరి. బోయలసేం దేవయంటు మొదలు దోహమాంటువరకు పోయి తీరముగ జరిగినది జగ్గులకు తీరముడి. రాత్రినాడ విరాటము లేకుండ పోకజరిగి ది మ్యూజుకుతూర్పును మోర్లొముగోట డిలాయి లకు పడవలకు పోకజరిగినది. అంబార్లెయిలకు పరానమున జగ్గులకు కందకములకు వాళిముచేసిరి. ఆర్మీలతోబాడ పరాను గారు గుడ్డలకు బరసిరి. బోయలెలకు శత్రుసాముల తరులబడెను.

పారిను, మార్చి 15: నిన్నును యుద్ధము తీరముగ జరిగినది. సానుతవరుకుపాకికి బల్లవారిసాములును ఉదయమున నున్నట్లులే యుండెను. దోహమాంటు గ్రామమును జిత్తుకు కొవలకు శత్రువులు విశ్వ పరిత్యక్తులు లొంగిందిరి; గాని పరియోజనము కలుగలేదు. పరానువారికి నేనా బలమును ఆయుధబలమును పుష్కలముగ నుండెను. శత్రువులతో నైసి కులు విస్తారముగ మృతినొందిరి. రెండు గోజులు తీసియుగ పోరించు శత్రువు లొక్కయడుగైన ముందును పట్టెజాలక పోయిరి. గాని తీసి యుద్ధములన రణంగమంబియు ప్రయత్న లకుబడవల వాకస్మిక సంగతి యుల కవకాళము లేదు.

50,000 జూను శివయొల రణరంగమున పుష్కలముపడినవి. వారిని చూచి హతశేషులైనా మూడు గోజులతో మున్నారు. జర్మను నైకులందఱును అలసిపోయిరి. గాన యాదీధరిమను కూల మేయరుని చేరినుండువారులు క్షింభితమైనారు. తర్జియెయిద్ద జగ్గులకు దిండుకు 4,00,000 గుడ్డలకు గడలు చున్నారు.

జియ్ హార్డింజి ప్రభు వసంత సమాజమ్.

(జియ్ హార్డింజి ప్రభువు స్వదేశాభివృద్ధి సమితియందు ప్రసంగించిరి.)

బంకురా తొమ్మిది.

మా కార్యాలయముః క్రింది చందా సంపాదించి.

కొందరు స్నేహితులు 8-0-0 సంపాదించు

వృత్తాంతములు

ఒక విందు:— మధ్య పరగణాలో జాగ్రత్తయిన రాబర్న్స్ ప్రభు గారు ఈనెల 11వ తేదీ విందు చేసెదరు.

ఒక మరణము:— ప్రభుగారి దేశీయమును దుఃఖాంతపాటుక కవియూ నగు జీవ సత్తెగారు మృతిచెందిరి.

గోఖలే స్మరణవిహ్నివిధి:— మధ్యరాష్ట్ర ఫిఫ్త కమిషనరు గారు తమ సానుభూతిని తెలియజేయునైతికి 150 రూపాయలవిరాళ మందిరి.

మధ్యపరగణా ఘోషలేఖ:— మధ్యరాష్ట్రముల ఘోషలేఖికి అచటి ఫిఫ్త కమిషనరు మా. సర్ బెంజిమిన రాబర్న్స్ గారు రు 150 లు పంపిరి.

పండిత లక్ష్మణాచార్యులు గారు:— వీరిచే శ్రీమద్రామాయణము 10 కథలుగా శ్రీ రామజననము మొదలు కట్టాభిషేకమువరకును వేటినుండి ప్రతిదినము సాయంకాలము జాగ్రత్తమునకు చేరిన వేటిసాయమున ఆదివిమర్శగా జననము జరుగును.

జ్యోతిచారక సంఘములు:— 1910 సంవత్సరమున ప్రాచీనము, దీనివలన జ్యోతిచారకసంఘము కేర్పాటు చేయబడినది. వీరినెత్తికొని సంయుక్తరాష్ట్ర దొరతనము వారు ప్రస్తుతము తీర్మానించిరి.

యద్దానివిధి:— రాబర్న్స్ ప్రభుగారు ఫిబ్రవరి నెలలో గురుకు 54980 ల నందుకొనిరి. రు 8415 లు వ్యయపరచి నైతికములను పంపిరి. సిప్లాలో పెంటుబాను సంఘమును మోటారులాంచి నిమిత్తము రు 8500 లు ఖర్చయిడినది.

లాహోర్ కుట్రకేసు:— ఈనెల 4 వ తేదీన ఉరల విచారణ జరిగినది. మద్రాసులో వ్యాయవాది హుకుయతు గారు సాక్షునిగు కరంచెందు కేసులో తేజసింగుల కుటుంబ వాదమును ముగించెను ముగియున మద్రాసులో జడ్జియిన వేదీప్రసాదుఅత ప్లేడంట్ వాదించెను.

మొయిలపైమురు:— గతనెల 18 వ తేదీ తపాలు గు నూరు 150 మంది ప్రయాణికులతోను తెలిదోనియ అను మొయిలపైమురు నిష్క్రమింపఁగా (5-3-16) వగలు 12 గంటల 15 నిమిషములకు బొంబాయి జాకాక్రయమును చేరినది. తేడి మ్యూనియలు హెడ్ క్వార్టర్స్ జనరలు. జి. డి. షెమియరు, గౌ. ఆర్. ఆర్. ఏడింగులన్న నున్నగు వార్డ్ మేన్లు వైచరిరి.

యద్దోపకేసువిధి:— ఫిబ్రవరి నెలలో గురుకు రాబర్న్స్ గు దొరసానిగారికి చేరిన చందాల మొత్తము 54980 రూపాయలు. పెంటుబాను నైతికములతోను సంఘమునకు (సిప్లా) ఒకటి మోటారులాంచి ఖర్చు 8500 రూపాయలతో కలసి 84150 రూపాయలు వెచ్చయిడినది.

గోధుమకంట:— 18-2-16 వ తేదీకి మధ్య పరగణాలో 8019000 యకరములలోను బేరారులో 885000 యకరములలో గోధుమల సాగుచేయబడినది. నిరుడు 827410 టన్నులు పండినది. ఈసాలిన 967410 టన్నులు పండునని తలచుచున్నారు. నిరుడు 1104800 యకరములలోను ఈ ఏడు 1120 500 యకరములలోను అవిశలుకు సాగుచేయబడినది.

సామ్రాజ్యకావనసభ:— ఈనెల 7 వ తేదీన సామ్రాజ్య కావనసభ జరుగును. ఆవును సి. ఇ. ఏ. డబ్ల్యూ. ఓల్డెన్ గారు ప్రమాణము చేసెదరు. హిందూదేశ రక్షణము ప్రకారము నేరముచేసిన విదేశీయుల నైతికోద్యోగులు విచారణచేయుట కొక చట్టమును నేపాధిపతిగా రుకూదించురు. ఆచట్ట ముమో దించుటకును. ఆచూకు పన్నుచట్టము, పన్నులచట్టములతోని సమరణముగూర్చి ప్రత్యేక సంఘమువారి నూచేరి లామోదించ బడును.

టీకాలు కేసులు:— గౌరవిలో టీకాలు వెయ్యటము గూర్చి చాలచర్చ జరుగుచున్నది. అచట టీకాలు వేయుచుకొనలే దని ప్రజలకు భర్పంధియచున్నారు. టీకాలకు వేయుచుకొనుట అతి విషమముగూర్చి గంధిగారచటనుకన్యసిందిరి. ఇంత కరకుడు గంధిగారికక్షమైనవారెవరు వానిభతురాతేను. టీకాలు వేయుచుకొనుటకు మనస్సాక్షియంగీకరింపనివారందఱును సాత్విక నిరోధమునలందించి చెరసాలకేగవలెను. ప్రజలు వారికి సహకారము కావలెనని గంధిగారుచదిరిరి.

వెన్నెరుగారికి ఇండియాసభ్యుర:— మా. డబ్ల్యూ. డి. వెన్నెరుగారిని ఇండియాసభ్యురగా సంఘమున సమర్పింపఁగా మించుట బొంబాయిలోని సంవత్సరము కలిగించినది. వెన్నెరుగారు ప్రస్తుతము బొంబాయి రాజ్యాంగసభలో సభ్యులుగా నున్నారు. వీరికన్ని కాఖలలోను అభిభవము కలదు. 1885 వ సంవత్సరమున పిల్లనిలియకు కాఖలో చేరి బొంబాయిలో 9 సంవత్సరములు మ్యూన్సిపలు కమిషనరుగా నుండిరి. 1914-1915 వ సంవత్సరమున బొంబాయి రాజ్యాంగసభలో సభ్యులైరి. బొంబాయిలో వెన్నెరుగందఱు తెల్లవారితోచకుపు గానుండుటచే వీరిపయనమునకందరును చింతిల్లుచున్నారు.

శ్రీమతి సరస్వతీబాయి గారి గానవైభవము:— ఈ నెల 2వ తేదీ మంగళవారమునాడు బొంబాయి నగరమున ఎక్సెల్ సియర్ శాటకళాలయందు బొంబాయి కార్యనిర్వాహక సభ్యుడు మానసియులగు ఎమ్. బి. చౌదాడ్ సి. ఎన్. సి. మున్నగువారల యాజమాన్యముక్రింద జరిగినసభలో శ్రీమతి సరస్వతీబాయి గారు తమ గానవైభవమును వెల్లడించి సభాసదుల సంతోషవార్ధి చేసెను. బొంబాయి నగరము (హిందువులు, పారసీలు మహమ్మదీయులు) మున్నగు వివిధభజ్జులు

ల త్రిశులులతో సభ కిక్కిరిసియుండెను. ఇట్టి యేర్పాటు జయప్రదముగ నేర్పించుటకు రావుసాహెబ్ వి. క. పాయి గారు మిక్కిలి కృషునీయులు.

లెజిస్లేషన్ మార్చి 5:— లెజిస్లేషన్ ఫురపాలక సంఘాధ్యక్ష పదవికి దివహీ వేంకట హనుమంతరావు పంతు నెత్తు కొనబడుటచే నచటి కర్తవ్యులదలచు హిందూ మైనార్టీలులో నొక సభ జటిపి అల్పాహారమందుకొనగిరి. దీనికొలుకు ప్రత్యేకముగా నొక పందిరి నేయబడినది. తరువాత సంగీతమును దానికానలుక గొప్ప యాజమాన్యములను జటిగెను. తదనంతరము పాతకాల ప్రధానోపాధ్యాయుల డాంగ్లమున నుపన్యాసముల జరిపి హనుమంతరావు గారిని గొనియాడుచులు ముమలాలంకృతించేసిరి. హనుమంతరావు గారును దళ కృతజ్ఞతను దెప్పుచు స్వగౌరవస్వాసమును గావించి కథాగిండిరి ప్రధానోపాధ్యాయుడు ఫురపాలకాధ్యక్షుని నుర్వాదయేమునక సాతకాల వాదనము మూనెదనుని ప్రకటించి హనుమంతరావుగారిని వీడ్పొలిసిరి.

సి నేటు సభ వారీర్పావము.

న్యాయాయుక్త మార్చి 5:— తీర్మానము జర్మకుపాటి ములకు ఆంధ్ర ప్రదేశముయ్యకు. ప్రతినిధుల సభాసాధ విట్టి నిరాకరణమై ఎదురుకాగలదని హాథుముతుండుచిరి. ఆమెరికావారి విదేశీవ్యాపార తీర్మానము కై జనగారిచేగాక విలసకుగారివేమున నున్నదని నేటిసభ స్పష్టపరచింది.

జర్మను రాజ్యాంగసభ

ఆమెప్టరుడం మార్చి 5:— జర్మకు రాజ్యాంగ సభలో హారుచిరికన్యె గారు ఆంగ్లసావరకులై కార్యాచోధకులను నిర్దేశించిరి ఆహారములేదనిదీక్ష పెట్టు మొరలుసంధిచేయకలెనను సాగ్రధోలు సరకు చేయబడుట లేదు. ప్రజలకు సిద్ధి గతులు తెలియట లేదు. జర్మకు లా క్రిమిం చిన వే కను కం ను వారు ప్రజలను చాల తోధ పెట్టుచున్నారు. సేవలో చేరుటకు ఘోరకృత్యములు చేసిన మహాపరాధులనుగూడ చెరసాలనుండి వదలుచున్నారు. ఘోరకార్యములుచేయువారి సంఖ్యఇదిగో పెచ్చుగానున్నది. చాలమంది ప్రజలను రాజకీయ నేరములకు చెరసాలలకంటి వ్యాయవాదులనుపెట్టి వాదించుటకువారి కనుమతియ్యటలేదు. సంధి ఆలోచనలను చేయువారిని పట్టుకొనుట కొక చాలీను కాఖును ప్రత్యేకముగ నేర్పరచిరి. చెరసాలలతోనుండిన వారును నిర్బంధ నేర చేయువారును పెట్టు మొరను నేడెదిరే యెచున్నారు. గాని సంధి చేయకలెనను ప్రజలందఱును తట్టుబట్టి తిరుగబడు కాలము సమకూడ గలదు. అని నడిచి ఆయన ఆస్తియాలోని ఘాతుకములను నిర్ణయించుడగ చర్చ నిలుపబడినది.

మదరాసు కార్పొరేషన్ నోటీసు

1916 సంవత్సరం మార్చి నెల 10 వ తేదీ శుక్రవారము సాయంకాలము 5 గం 15 నిలకు కార్పొరేషన్ హండిరమునందు మదరాసు కార్పొరేషనువారి స్పెషలు మీటింగు జరుగుబడును.

ఈ క్రిందివిషయములు చర్చింపబడును.

1. 1916-17 సంవత్సరమునకు మదరాసు కార్పొరేషనువారి ఆదాయ వ్యయములయొక్క బడ్జెటు ఎప్ప్రొమేటు.

2. ముంచినీటియొక్కయు, ముటికినీటియొక్కయు కనులకు కావలసిన ధనముకుగాను ఏర్పాటులగుండుచిన 1916 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెల 28 వ తేదీ గల జి. టి. నె 422 ఎం.

3. స్టాండింగు కమిటీవారు 1916 సంవత్సరం మార్చి నెల 4వ తేదీనాడును, ఫిబ్రవరి నెల 25 తేదీనాడును, ఫిబ్రవరి నెల 11వ తేదీనాడును తీరుమానముచేసియున్న హంశములలో కార్పొరేషను ఆలోచనకుగాను ఏర్పరుపబడియున్న విషయములు జనరల్ డిపార్టుమెంటు జె. సి. మొగోని, 4-వ మార్చి 1916 (పెసిడెంటు)

THE P. and O. S. S. "Caledonia" with the outward mails of the 18th February and about 150 passengers, arrived in Bombay harbour at 12-15 P. M. yesterday from London. Among the passengers who arrived were Lady Muriel Herbert, General G. D. Chamier and Lieutenant the Hon'ble R. R. Addington.

THE GREAT WAR.

Excessive Exemptions: Debate in the Lords.

VICTORIA CROSSES FOR MAGNIFICENT BRAVERY.

The Gigantic Verdun Battle: Inevitable Fluctuations.

TURKISH AFFAIRS: SULTAN THREATENED WITH DEPOSITION.

GERMAN GOVERNMENT'S ATROCITIES: SENATOR'S SCATHING DENUNCIATION.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

The "Moewe's" Victims. Battleship King Edward VII Lost.

LONDON, March 5.
A communique gives names of 15 vessels which the "Moewe" either sank or sent to neutral ports. Two new victims are "Saxon Prince" and the French steamer "Laroni".

The Communique concludes that at several points on enemy coast the "Moewe" laid mines of which the battleship "King Edward VII" was among the victims.

A British Steamer Sunk.

LONDON, March 5.
The British steamer "Tentorian" has been sunk. The crew were landed.

Allies' Trade Conference At Paris. Britain's Representatives.

LONDON, March 5.
It is expected that Mr. Bonar Law, and possibly Mr. Buncman, will represent Britain at the Allies' Trade Conference in Paris.

Commercial Boycott of Germany. "Times" Comment on Allies' Agreement.

LONDON, March 5.
The "Times" in its article regarding the Allies' declaration not to make commercial agreements with Germany or Austria adds that it is understood that France took the initiative in advocating a sweeping commercial war against Germany and that the British Government only adhered to the proposal this week. Their attitude may be defined as a general willingness to enter into an offensive and defensive commercial alliance. The date of the conference between the Allies, which will probably take place in Paris, has not yet been fixed. The Dominions have wholeheartedly responded to the appeal of the House of Commons' resolution of the 10th January. A selection of the British Cabinet urges the absolute prohibition of German trade for a specified period.

LONDON, March 5.
The "Times" states that Japan, and probably Belgium, and Serbia will be represented at the allied Trade Conference in Paris. The British Government has ascertained the views of the Dominions on the subject, and their delegates will have practically an imperial mandate.

Award of Victoria Crosses. Magnificent Bravery of Soldiers.

LONDON, March 5.
The following Victoria Crosses have been awarded:—
Sew-Lieut. Alfred Smith, East Lancashires:—The grenade he was about to throw slipped from his hand and fell to the bottom of a trench close to the efforts and men, whom Smith warned. He then jumped clear, but seeing that they were unable to get to cover, Smith returned and flung himself on the grenade. He was instantly killed by the explosion. This magnificent self-sacrifice undoubtedly saved many lives.
Private Hun, 21st Lancers:—While under close fire he rescued Captain G. E. Learoyd of the same regiment, whose horse had been shot, by mounting him behind and galloping with him into safety.
Private Christian, Royal Lancasters:—He dug out three men from a crater unaided under continual bombing and then carried them into safety.

LONDON, March 5.
It is understood that a further nine groups of married men who enlisted under the Derby scheme will be called up at the end of April.

Attested Men and the Cotton Market.

The military representative on the Liverpool Tribunal and a small committee of the Cotton Association have arranged a compromise by which out of 872 attested men in the cotton market 584 will join as groups are called up, and 288 will be transferred to group 46. The Tribunal, recognising the necessity for carrying on the market, has endorsed the agreement.

EXCESSIVE EXEMPTIONS.

Debate in the Lords.

Lord Derby Urges Speedy Reduction.

LONDON, March 5.
Speaking in the House of Lords, Lord Derby said that the reduction of the exempted categories was not sufficient to ensure the number of men required. Further speedy action was necessary on a big scale.

He urged that no unmarried men under 31 should be exempted and that there should be no exemptions of married or single men employed in reserved occupations, unless they were similarly employed prior to 15th August, 1915, except in the case of skilled munition workers. Mr. Asquith's pledge that married men had been kept to the letter and must be kept in the spirit. He mentioned the 130,000 married men had attested since 1st January.

Lord Selbourne said that many men on farms under 30 were indispensable to the maintenance of the food supply.

Lord Harris, himself a large farmer, said they did not need one unmarried man on any farm.

Lord Landsdowne said Lord Derby's first proposal was unworkable in the case of munitions, and other industries. It would be most difficult to apply the second proposal indiscriminately, but it would be considered. The Government realised the great importance of the whole question and had arranged an important conference with the head of the departments chiefly concerned, at which all criticisms and suggestions would be considered. The Government were determined not to allow the effect of their efforts to be whittled away.

Captain's Evidence at the Inquest.

LONDON, March 5.
At the "Malaja" inquest the Captain giving evidence said that the large number of saved was due to the fact that everybody was wearing lifebelts. The ship was going astern at such a rate that it was marvellous that any boats got clear. If they had been able to stop the ship dead it was probable that everybody would have been saved except those killed by the explosion. When nothing further could be done he walked down the port side into the water, and the liner sank five minutes later.

The Lost Bombay Passengers.

BOMBAY, March 5.
The Superintendent of the P. and O. S. N. Co., Bombay has received from his head office the following list of passengers for Bombay who have unfortunately been lost in the S.S. "Malaja": Miss Courtenay Paine, Mr. R. DeMello, Lieut. F. Fraser Harris, Sec. Lieut. A. J. McKinty, Mrs. Florence Mary Macleod, Assistant Surgeon W. J. Vaine, Dr. W. K. Milroy, Mrs. E. Patridge and two children, Mr. H. C. Satpathy, Mr. F. J. S. Scobie, Mrs. E. N. Stoddard, Mrs. Blair Warner, Mr. and Mrs. S. Wery, and Ayah Sivamma.

Mine-Sweeper Torpedoed.

LONDON, March 5.
It is officially announced that the mine sweeper "Primula" has been torpedoed in Eastern Mediterranean. All the crew were saved except three and have been landed at Port Said.

German Seaplane Raider Captured.

LONDON, March 5.
It is officially announced that a German seaplane was picked up at ten yesterday morning three miles off the Middlekerke bank. It had come down on Wednesday night while returning from England. One observer was drowned, the other was picked up and taken prisoner.

Naval Prize Money.

LONDON, March 5.
The naval prize fund amounts to six millions sterling. It will be distributed to the navy at the end of the war.

Cabinet Meeting.

LONDON, March 5.—Mr. Asquith presided at yesterday's Cabinet.

Cockermouth By-Election.

LONDON, March 5.
Mr. Bliss, Liberal, has been returned unopposed for Cockermouth.

Resignation of an M. P.

LONDON, March 5.
Mr. Francis Neilson, Member for Hyde, Cheshire, who is at present in America, has resigned his seat.

Montagu's Silver Report. The Fall in Stock of Silver Coin.

LONDON, March 5.
Messrs. Montagu's weekly Silver Report says the silver market was inactive and Continental demand not pressing, but Home coinage was fairly constant. China ceased selling when the price fell below 27 while Indian bazzars have not counted as a factor for

TELEGRAMS.

some time. The report attributes the fall in the stock of silver coin in the Indian currency reserve to payments to troops in Mesopotamia and elsewhere in the east. It says that prolonged hostilities or the occupation of territory outside India will cause great demand for silver coin and possibly necessitate fresh coinage.

The report draws attention to Australia's decision to mint her own silver coin, of which it is expected that half a million sterling will be turned out immediately.

The Aga Khan.

LONDON, March 5.
The Aga Khan lunched with the King and Queen at Buckingham Palace to-day.

Married Men Called.

LONDON, March 5.
The proclamation calls up eight groups of married men from 19 to 26 years of age.

Re-Opening of Metal Exchange.

LONDON, March 5.
The Metal Exchange will reopen on Monday for business in all metals under arrangements with the Ministry of Munitions. The Glasgow iron market will also reopen.

Naval Estimates.

LONDON, March 5.
The naval estimates provide for a personnel of 3,50,000. All votes are "Dummies" as last year. Thus the Admiralty is asking for a free hand.

Lord Fisher and War Council.

LONDON, March 5.
The "Daily Chronicle" states that there is reason to believe that Lord Fisher will be appointed to the war Council.

France.

The French Commander at Verdun.

LONDON, March 5.
The French commander at Verdun is General Petain who was on the eve of retiring with the rank of Colonel when the war broke out. He is physically most active and is adored by his soldiers.

The Battle of Verdun Furiously Raging.

LONDON, March 5.
PARIS.—The battle Verdun raged furiously throughout yesterday but the evening found the positions of the adversaries unchanged. The enemy continued to exert his maximum efforts against the village of Douaumont and tried every expedient in frightfulness but was powerless against heroic French resistance. The losses of the Germans were altogether disproportionate to the expenditure of energy and far exceeded those of the French whose reserve of men and munitions are ample for all emergencies.

GROUND TORN UP BY CEASELESS BOMBARDMENT

The two days onslaught of the second day of the battle was not marked by the slightest advance. Moreover the enemy no longer has any advantage of surprise while the ground is so torn up by ceaseless bombardment that it cannot be organised scientifically.

No Anxiety in Paris.

The German survivors are fatigued and their fresh troops demoralised by the sight of mounds of corpses some 50,000 of which are lying in front of the French lines. Hence the issue is awaited in Paris without the slightest anxiety.

It is estimated that the Germans are hurling 4,00,000 projectiles daily at the battle of the Verdun.

The Bombardment Continues.

LONDON, March 5.
PARIS.—The communique says the bombardment of various sectors in the Verdun region continued fairly active during the night but the Germans did not attempt any infantry action. The enemy exploded a mine at Les Eparges but were unable to occupy the crater.

Fierce Fight for Douaumont Village.

PARIS. The Communique says:—North of Verdun there was a most violent cannonade all day, on the left of the Meuse at Hill 304 and the Hill of Cie. The enemy on the right of the Meuse after intensely bombarding the Handromont Wood east of Polve Hill delivered an attack which was stopped by machine gun and rifle fire. The Germans in the morning had succeeded in gaining a footing in the village of Douaumont from which we had driven them on the previous evening by a counter-attack. Desperate fighting continues for the possession of the village with alternating ebb and flow. There was moderate artillery activity in Woëvre. We captured several elements and trenches in Lorraine near Thiaville ponds taking prisoners and two machine guns and a trench mortar. Attempt of the enemy to expel us from the crater in Artois was repulsed. We bombarded the enemy works in Argonne destroying shelters.

Fighting Extended.

PARIS.—The Communique says that in the Verdun region the struggle which has hitherto been localised to the village of Douaumont has been extended. The Germans at dusk very vigorously attacked our lines from Bois Handromont to Fort Douaumont which was repulsed by our curtain of fire and rifle fire. Bombardment continued all night with some intensity along the whole front eastward of Meuse and westward of Morthomme and Cote-De-Lois.

Our artillery at Lombartzyde wrecked German trenches and our batteries in Argonne fired numerous salvoes on the enemy trenches and communications starting a fire at Boureville.

German Offensive Fiercely Renewed.

Many Assaults Defeated with Heavy Losses.

LONDON, March 5.
PARIS.—The following official statement is issued here:—North of Verdun the German artillery was

TELEGRAMS.

extremely violent on both banks of the Meuse. The German infantry renewed their attacks with redoubled ferocity in the Douaumont region and in the village northwest of the fort. After a series of fruitless attempts they were able to make some advance. The village of Vaux eastward of Douaumont was at the same time attacked from the north and northeast. All these assaults broke down the German hastily retreating and leaving heaps of corpses in the barbed wire. The Germans bombarded the Woëvre intensely throughout the night, but the French curtain of fire prevented the attacks from debouching.

PARIS.—The communique is identical with the above official statement, but adds that the German attacks at Vaux were shattered by a curtain of fire and by machine-guns. The German artillery was active at Malancourt and Haucourt. A weak enemy attack in Lorraine was easily scattered.

Hot Fighting.

Enemy Assuming Defensive Apart From Verdun.

PARIS.—A communique says:—North of Verdun there was hot fighting near the village of Douaumont. We hold the upper part of a knoll on the northern slopes of which the village is situated. A sharp counter-attack enabled us to regain ground close to the village. The bombardment continued very violently west and east of the Meuse. Also in Woëvre, our artillery concentrated its fire on the enemy gathering at points, particularly near Beaumont, where a marching column was shattered. In Upper Alsace we attacked east of Seppois and captured several elements in trenches on the right bank of the Great Lurgus. The enemy's counter-attack failed to dislodge us from the conquered ground. We bombarded the enemy cantonnements in Belgium and the enemy works at Nenville, Berry-au-Bac and in Argonne. A strong German patrol attacked a post north of the Aisne, but was repulsed.

Adjutant Navarre has brought down his sixth German aeroplane near Douaumont.—The aviators, who were wounded, were captured.

A semi-official statement issued in Paris says:—Apart from Verdun, the enemy is manifesting the intention of assuming the defensive. The resumption of fighting on Thursday night and Friday was very violent in the Douaumont sector, where the village is still disputed. The Douaumont affair is only an episode in the gigantic battle, which is marked by inevitable fluctuations, but nothing has occurred to shake our confidence in its victorious issue.

France's Waiting Game.

PARIS.—The "Daily Mail's" Paris correspondent says that the Germans have made great preparations for an offensive between the Somme and the Aisne. Only French local reserves are being used at Verdun. General Joffre and Castelnau refuse to embark in a counter offensive of any magnitude until the German hand was fully exposed keeping in hand the large striking force organised for the general allied offensive in the spring.—(Pioneer cable.)

Latest British Communique.

LONDON, March 5. The communique from Sir Douglas Haig says:—Grenade fighting continued last night in the craters northeast of Vermelles. The enemy displayed activity at Loos and northeast of Ypres. The situation on Ypres-Commines canal is quiet. We retain the ground we gained on March 2nd.

British Consolidate Captured Positions.
Successful Mine Warfare.

LONDON, March 5. The British communique says we consolidated the positions taken yesterday which include some two hundred yards of the enemy's original trenches. Prisoners now amount to five officers and 249 men. Last night we exploded five mines near the Hohenzollern Redoubt and occupied the craters, one of which contained the enemy's main mining shaft. A hostile bombing attack was repulsed. There was considerable artillery activity on both sides in this neighbourhood to-day.

Sharp Fighting in Mine Craters.

PARIS.—The Communique says:—During the night there was a sharp fighting in mine craters northeast of Vermelles. All craters remained in our hands.

Explosion in a Powder Factory.

PARIS.—Twenty two persons have been killed and sixty six injured by an explosion in a powder factory at Comauve.

PARIS.—Vice-Admiral Lebon has been appointed Chief of the Naval Staff.

A French Steamer Mined.

LONDON, March 5. The French steamer "Lakme" has been mined. There were six casualties.

Russia.

Fighting in the East.

PETROGRAD.—The Communique says:—We exploded fourteen mines at Iluket. Desperate fighting for craters ensued and we occupied six. The Germans made a violent attack a few miles east of Baranovitch which was repulsed. There was general briskness on the entire front. The pursuit of Turks in Caucasus continues.

Bitlis Stormed by Russians.

PETROGRAD.—A communique says that the Russians stormed Bitlis last night, capturing six guns.

TELEGRAMS.

Turkey.

Affairs in Turkey.
Sultan Threatened with Deposition.

LONDON, March 5. The "Times" Cairo correspondent quoting a recent arrival from Constantinople writing in the Egyptian newspaper "Mokkattama" says that Prince Yusuf Ez-zedin had formed a strong anti-war party which continually urged the Sultan to break with the Germans and dismiss the Ministry. Shortly before his death he persuaded the Sultan to hold a secret council to concert measures. When the Sultan heard of his death he refused to receive Enver Pasha and the German Ambassador or to transact any business. The Ambassador intimated that if he persisted in this attitude he must abdicate or be deposed. The Sultan yielded. Nobody in Constantinople believes that Prince Yusuf committed suicide. After his death the Committee imprisoned sixteen and killed three of his party. The Turkish army is in two camps pro-German and anti-war. This has influenced and will continue to influence the fighting against the Russians and the British. Enver Pasha and Talat Bay have lost their popularity and bombast. Three shots were recently fired at Talat who is now always fully escorted. The population are furious with the Committee and the Germans. A preacher at Saint Sophia recently ended a prayer for the preservation of the Caliph with words of vengeance on the Committee and the Germans. Talat sent two deputies to Switzerland to make peace terms which were rejected. Another deputation was sent, the result of which was unknown when the writer in the "Mokkattama" left Constantinople. The writer foretells that the effect of a British success in Mesopotamia similar to that at Ezzerum would be the accession of a Peace Ministry. Should the Germans oppose peace the Turkey will fight and oust the Germans from the country. (Pioneer cable.)

Italy.

One Front Against One Enemy.

LONDON, March 5. Signor Bissolati, speaking in the Italian Chamber, said that the people of the Quadruple Entente were united against the German aggression and moved that the Chamber should telegraph to the French fighting at Verdun that separate fronts should no longer exist, but one common front against one common enemy. This was carried unanimously.—(Pioneer Cable.)

Italian Crew Brought to Athens.

ATHENS.—Fifty four of the rescued crew of the Italian steamer "Java" which has been torpedoed by an Austrian submarine have been brought here.

Greece.

Bombs on Salonika.

ATHENS.—Seven French aeroplanes from Salonika dropped bombs on Smyrna and returned safely. They travelled three hundred and seventy-five miles in twenty-four hours.

Arrivals of Reinforcements.

LONDON, March 4.—The "Times" Salonika Correspondent reports the arrival of reinforcements on an increasing scale. All are seasoned troops. The Serbians are expected soon.—(C. and M. Gazette.)

Norway.

Scandinavian Entente.
Danish Invitation to Ministers.

COPENHAGEN.—The King has invited Scandinavian Premiers and Foreign Ministers to meet in Copenhagen. This is the natural continuation of the meeting of the Scandinavian Kings at Almo in 1914.

Germany.

German Government Denounced.

AMSTERDAM.—In the Prussian Diet to-day Herr Liebknecht indulged in a fierce outburst against the censorship. He said that the mention of the trials of peace demonstrators and food rioters was prohibited and the population was ignorant how these were growing. He denounced atrocities by the German troops in occupied territories and the release of jail birds to join the army where there were already masses of men of a hideous lasciviousness. He dwelt on the political persecution saying that hundreds had been imprisoned and not allowed to consult lawyers. A new Police Department had been inaugurated to deal with the peace propagandists. Herr Liebknecht caused a scene by affirming that these conditions were breeding revolutionists. Cries of distress from prisons and from slaves in distress were stifled to-day but one day would be heard to rouse mankind to a holy war for peace. Herr Liebknecht was describing the reign of terror in Austria when the debate was closed.

A German Story.

LONDON, March 4th.—The "Corriere De La Sera's" New York correspondent says that the Germans are circulating a story that Germany has notified her interned naval men to prepare to sail homewards on April 15th. Her object is to induce the belief that the war will then be over in consequence of the Verdun offensive.—(C. and M. Gazette.)

TELEGRAMS.

The Kaiser.

LAHORE, March 5. LONDON, March 4th.—It is reported that the Kaiser has returned to Germany.—(C. and M. Gazette.)

Espionage in Switzerland.

Two Swiss Acquitted.

ZURICH.—Two Swiss have been acquitted on a charge of communicating reports and documents to German military attaches. They were, however, reported to the military authorities for disciplinary action.

Bulgaria.

Bulgaria's Peace Overtures.

LAHORE, March 5. LONDON, March 4th.—The "Corriere D'Italia" says that Bulgaria has made overtures for peace through Scandinavian diplomats.—(C. and M. Gazette.)

AFRICA.

A New African Medal.

LONDON, March 5. It is officially announced that a new Africa General Service Medal has been instituted to commemorate native operations in East, Central and West Africa to be granted to forces under Colonel Cubitt for operations against Shimbemberris from the 19th to the 25th November 1914 and from 2nd to 9th February 1915 and operations in the Shire region of Nyassaland from 24th January to 17th February 1915.

CANADA.

Canadian Horse Breeding.
King's Present.

OTTAWA.—The King has presented the horse "Anmer" to the Canadian Government for Remount breeding. The "Anmer" is the horse which killed a suffragette at the Derby of 1913.

United States.

The U. S. Senate Vote.
PRO-GERMANS DISCOMFITED.

NEW YORK.—Pro-Germans are much discomfited by the Senate vote especially as a similar defeat is likely in the House of Representatives. Comment is summed up in the statement that the Senate has shown that the foreign affairs of the United States are still in the hand of the President and not that of the Kaiser.

The Pro-German Resolution.
Rejected by the Senate

WASHINGTON.—The Senate has voted by 68 votes to 14 rejecting the Pro-German Resolution. This is a big victory for President Wilson's policy.

Mr. Wilhelms, a member of the Foreign Committee, supported the President. He said that the time had come to act owing to the constant nagging of the President by Congressmen who were seeking the support of the German American vote. He declared that if they persisted they would find themselves opposed to every other element of the population.

President Wilson's victory surpassed expectations. The same vote rejected all the resolutions urging a more pacific course towards Germany. The galleries were crowded, and the scenes were unparalleled since the declaration of war against Spain. The Foreign Affairs Committee of Representatives will recommend a procedure in regard to the armed merchantmen controversy similar to the Senate's.

German mendacity in official correspondence has been exposed. Count Bernstorff gave Mr. Lansing affidavits of the crew of U 27 regarding the sinking of the "Arabic" and now comes the British disclosure that U 27 was sunk shortly after the "Arabic" had disappeared and that all the crew had perished. The British possess the submarine's gear.

The Paris Communique says our batteries effected destruction of five Enemy works north of Soissons and bombarded the Enemy works in various places in Argonne. There was a very violent bombardment north of Verdun notably between Bois Handremonj and Fort Douaumont. Enemy however did not renew the attack. There was no change in the village of Douaumont of which we hold the immediate outskirts. The German attack on our advanced positions in the wood east of Vacherauville was completely repulsed. There was a heavy bombardment in the Woëvre region at Fresnoy and East of Handiomont our artillery was active on the whole front. We cannonaded the enemy marching north of Vacherauville near Bois Fosses and on the outskirts of Louvemont. The French aeroplane last night dropped several bombs on the station at Conflans where there was great activity.

Canadians for the Front.

OTTAWA, March 4. Mr. Hughes announced in the House of Commons to-day that 275,000 men had enrolled for overseas service.

INDIAN TELEGRAMS.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.

(BY WIRE.)

Delhi.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, March 5.

The following telegram, dated the 3rd inst, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—The Germans renewed the attack on Verdun. The French report that the enemy violently bombarded hill crests between Vaux, violently bombarded north of Verdun, Marancourt and Forges, the principal crossings over the Meuse and the Douaumont region, at which point the bombardment was followed by several infantry attacks of extreme violence. These attacks were repulsed and enemy ranks were decimated. The French artillery everywhere vigorously replied to the bombardment and cannonaded communication roads in the Woëvre. After an intense artillery preparation the enemy violently attacked positions at Fresnes. He was immediately thrown back by a counter-attack from the few points to which he had penetrated. In Lorraine an enemy bombardment lasting several hours against a farm, west of Bazange, was followed by an attack, which failed. The French air squadron on the night of the 1st March dropped 44 bombs on the station at Benedetti.

The British report the attack and recapture of trenches at Bluff on the Ypres-Commines Canal, captured by the Germans on the 14th February. The British also captured a small salient in the original lines. The enemy's counter-attack was repulsed. The Russians report a German bombardment with a naval gun west of Riga and aircraft and artillery activity in the Dvinsk region.

The Turks continue their retreat in the direction of Erzerum. The Russians occupied Kamakh and Nekavank Convent, seven miles north-east of Bitlis.

DELHI, March 5.

The following telegram dated the 4th instant has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—The German attack at Verdun, has renewed. The French report that enemy bombardment and attacks continued throughout the evening of the 2nd March with redoubled violence in the sector of the village Douaumont. After several fruitless attempts, the enemy was repulsed with cruel losses but Germans succeeded in penetrating the village. During the 3rd March there was hot fighting near the village. The French hold upper Ecol on the northern slope of which the village is situated and a sharp counter-attack enabled them to gain the ground in the immediate vicinity of the village. The Germans also attacked the village of Vaux, one and half miles southeast of Douaumont, but the assaults were shattered by curtain fire and machine guns. The enemy retired leaving on the barbed wire entanglement a great number of corpses. In the Woëvre during the night of the 2nd March intense bombardment continued, but the enemy was prevented by a curtain fire from debouching. During the 3rd March the bombardment was maintained at extremely violent pitch both in the west Meuse region, Marancourt and Harcourt and East Meuse and in Woëvre. The French attacked east of Seppois in Upper Alsace capturing several enemy trenches.

The British report exploding five mines near Hohenzollern redoubt and occupying the craters. The British consolidated positions taken on the Ypres-Commines Canal which include 200 yards of the enemy original trenches.

The Russians report capture of the town of Bitlis by storm. A German seaplane, returned from raiding England was picked up by the French in the North Sea. A British mine sweeper "Primula" was torpedoed and sunk in the Mediterranean.

Candidates to the Finance Department.

Revised Schedule Examination.

DELHI, March 5.

The following revised schedule is prescribed for the examination of candidates in India for admission to the general list of the Indian Finance Department: Subjects for examination compulsory:—Writing and compositions marks 300.

OPTIONAL: Any two of (a) political economy and economic history, (b) mathematics (pure and mixed), (c) physics, (d) chemistry (a) history. Question will be set in (1) Indian history from the beginning of Asoka's reign to the close of the 19th century A. D. (2) English history from 1485 A. D. to 1880 A. D. The examination in history will be of the widest scope and will include questions on social and literary development. A wide choice of questions will be allowed, (3) One classical language with its literature viz Latin Greek, Hebrew, Sanskrit, Arabic or Persian, each carrying 400 marks. Total: 1100.

In the optional subjects the papers set will be approximately of the standard required for the B. A. Honours Degree in any Indian University where these subjects are prescribed. The curriculum prescribed for history papers will remain in force for a period of five years from the date of this resolution. It is intended to publish the papers set in all subjects for the examination to be held in December 1916 and onwards. The papers will be available on sale at the Office of the Superintendent Government of India, Printing Press, Calcutta. The price of each collection will be 6 annas a copy.

Rainfall Summary.

DELHI, March 5.

Rainfall summary for the week ending the end of March shows that the rain fell during the week except in Baluchistan, N. W. F. Province, Kashmir and Malabar. Rainfall was equal to or above the long term average in three of those divisions, and was in excess by more than 20 percent in Baluchistan. Rainfall from the 3rd December up to date remains 20 per cent or more in deficit over by far the greater part of the country the deficiency amounting to or exceeding 1½ inches in Kashmir, Punjab, United Provinces west, Chota Nagpur, Madras South-east and Madras Coast north

TELEGRAMS.

Rainfall is 20 percent or more in excess in the Bay Islands Burma Central India west and Bombay Deccan, and is within 20 percent of normal in Baluchistan Berar and Hyderabad north. No rain usually falls during this period in Konkan.

Exports to Switzerland.
A Press Communique.

DELHI, March 5.

The following Press communique has been issued on the Commerce Department:—With reference to the Press communique of the 2nd February 1916, regarding the formation of the Societe Suisse de Surveillance Economique it has been decided that the following procedure will be adopted. With regard to the communication by telegram of the acceptance by the Society of consignments of articles exported from India to Switzerland all applications for licences will be submitted by the importer in Switzerland to the Societe Suisse de Surveillance Economique. If the Society accepts the proposed consignment it will forward the application with a certificate indicating its acceptance to the Foreign Office London. If the application is granted the Secretary of State for India will cable to the Government of India who will then telegraph to the Collector of Customs concerned. On receipt of this telegram the Collector of Customs will issue a certificate in a prescribed form.

Imperial Legislative Council.
Programme of Next Meeting.

DELHI, March 5.

At the meeting of the Imperial Legislative Council on the 7th March Mr. C. E. A. W. Oldham will take the oath of allegiance. His Excellency the Commander-in-Chief will introduce a Bill to provide for the trial by Court Martial of foreigners for offences against the Defence of India Rules. The Bill will be considered and passed. The Select Committee's reports on the Income Tax Act amendment Bill and the Indian Tariff Act Amendment Bill will be presented, and the two Bills will be passed. Mr. Dadabhai's amendment on the Indian Tariff Act amendment Bill will also be considered.

United Provinces.

Free Trade and Protection.
India's Situation.

CALCUTTA, March 5.

In the course of his address read before the annual general meeting of the United Provinces Chamber of Commerce the Hon'ble Rai Bahadur Munshi Prayag Narain Bhargava, President of the Chamber observed:—It is impossible that the United Kingdom will give by sticking to her policy of free trade the same chance to Germany and other countries for getting hold not only of Indian market but, as already seen, of exercising commercial away in her territory with regard to several important manufactures. If she did it would mean nothing less than suicide. There must, therefore, take place a substantial modification in her policy of international trade and commerce. In fact there is already an influential body of opinion in favour of preferential tariffs, an halfway house to protection. The voice of Indian community must be united in order to be strong to influence the policy and actions of the powers that be.

Referring to the State aid to industries the Hon'ble Munshi expressed his disappointment at the result of Government efforts in that direction. He said that Government should give us are substantial help. The Japanese Government had promised the grant of large subsidies to firms with certain amount of capital that will specialise in the manufacture of (1) dye stuffs, (2) glycerine and carboic acid and (3) drugs. The Japanese Government guaranteed these companies a dividend of 8 percent per annum. That was the kind of aid the Indian industries required. They hoped that with the change of policy in the United Kingdom there would also take place a corresponding change in the attitude of the Government with regard to Indian industries.

The Hon'ble Lala Bishombhar Nath Rai Bahadur, Vice President of the Chamber, referred to the constitution of the Board of Industries, United Provinces, and said:—As you all know it consists mostly of nominated members, only a few of them being Indian. Would it not be better if it were reproduced somewhat on the lines of the Bombay Industrial Advisory Committee where the majority of members are Indians. This Chamber should also be allowed to send its elected representatives to serve on the Board. The motion was seconded by Mr. B. N. Sen, of Sen and Co. and supported by Mr. C. Y. Chintamani.

Calcutta.

Defended Harbours.

Bengal Government's Communique.

CALCUTTA, March 5.

The Bengal Government has issued the following communique:—With reference to the definition of defended Harbour of Calcutta published with Army Department notification No. 163 dated February 11, 1916 which has excited a certain amount of comment in the Press it will be observed that it is merely consistent with similar action taken in respect of Aden, Karachi, Bombay, Madras, Rangoon and Port Blair. Under the Defence of India Rules published with notification No 36 dated December 9th 1915 a defended Harbour means any area declared by notification to be such for the purpose of those rules. The only rule so far framed with special reference to a defended Harbour is Rule 19 which prohibits the photographing of naval and military works or dock and harbour works and such works of military importance may be within some distance of the harbour proper in its restricted sense. It is necessary that the definition of a defended harbour should be widely drawn. The rule and definition are merely matters of ordinary military precaution consequent upon the existence of a state of war.

The United Provinces Government has decided to abolish the Provincial and Divisional Malaria Committees which came into existence in the summer of 1910.

TELEGRAMS.

Bombay.

Mr. Sheppard's New Appointment.

BOMBAY, March 5.

News of the appointment of the Hon'ble Mr. W. Sheppard Member of the Executive Council to the Governor-nor of Bombay, to the Council at home has been received with satisfaction. Mr. Sheppard has had varied experience in all Departments of the Indian Civil Service. Joining service in 1886 he served in several districts of the Southern Division until he came to Bombay as a Municipal Commissioner and held that appointment for nine years. He was Commissioner of the Southern Division when he succeeded Sir Richard Lamb as Member of the Executive Council on the 10th April 1915. Mr. and Mrs. Sheppard have been very popular with all classes in Bombay and their departure will be greatly regretted.

Punjab.

Lahore Conspiracy Case.

LAHORE, March 5.

In the Lahore Conspiracy Case supplementary trial today Hukumat Rai, Pleader, concluded argument for defence on behalf of three accused Natha Singh, Karamchand Kohil and Taja Singh pointing out the discrepancies in and want of corroboration of the approvers' statement. Beni Prasad, Pleader, argued the case for three other accused laying stress on what he called the unsatisfactory character of the evidence of identification.

Sind.

Mr. Gaudhi and Compulsory Vaccination.

KARACHI, March 5.

At Hyderabad, where the vaccination question has been keenly discussed and compulsory vaccination has lately been introduced, Mr. Ghandi gave a lecture on Vaccination. The "Daily Gazette's" Hyderabad correspondent states that the principal people who had till now supported Mr. Ghandi absented themselves from this lecture. Mr. Ghandi said that the people who objected conscientiously to vaccination should, if compelled, offer passive resistance and go to jail, and the public should support them.

BRIEF TELEGRAMS.

The Postal Express train conveying inward foreign mails leaves Bombay to-day at 18-10 hours.

The Hon'ble Sir Benjamin Robertson, Chief Commissioner, Central Provinces, in forwarding a cheque for Rs. 150 to the Hon'ble Sir Bepin Krishna Bose towards the local Branch of Gokhale Memorial Fund has written to express his sympathy with the movement.

Subscriptions received by Lady Robertson from the Central Provinces for war relief purposes primarily for comforts for troops at the front and in hospital amounted to the end of February to Rs. 54,980 of which Rs. 34,150 were spent in providing comforts etc. for troops including an additional contribution of Rs. 8,500 for motor launch to St. John's Ambulance Association Simla.

(LATEST TELEGRAMS.)

PRO-GERMAN RESOLUTION.
More German Lies.

WASHINGTON, March 5.

The Senate has voted, by 68 votes to 14, rejecting the pro-German resolution. This is a big victory for President Wilson's policy.

LATER—The Senate to-day discussed the resolution moved by Senator Gore warning Americans from travelling in armed merchantmen. Mr. Gore declared that the motive actuating him was a report that President Wilson had told the Democratic leaders at a conference at White House that war with Germany might not be an evil, and might result in advancing civilisation by ending the European war by mid-summer. He said the resolution was moved on the demand of Mr. Stone, Chairman of the Foreign Committee.

Mr. Stone, after Mr. Gore's statement, jumped up and denied it, adding that he did not intend to repeat President Wilson's remarks at a private conference at White House, because he regarded them as sacred. Mr. Stone said that President Wilson's attitude was that if a submarine sank an armed merchantman he would hold Germany strictly accountable for this lawless act, and would be disposed to sever relations if Germany persisted, and would submit the matter to Congress, which was the war-making body. Mr. Stone said he disagreed with President Wilson's attitude because he considered that an armed merchantman was equivalent to a warship.

The whole French Press opines that the Kaiser is driving the German battalions to assault not for victory, but in order to induce the rich German bourgeois to drain their coffers and to spread the idea of German peace throughout the world. The French, however are fighting to win, and they see in the fury of the German attacks signs of coming collapse.

MELBOURNE, March 5. Crowds at the newspaper offices await the Verdun 'communiques.' Intense admiration is expressed for French bravery.

It is stated that 500 Brandenburgers in Douaumont are obtaining supplies by a path through a coppice.

Cambodia and France.

THE KING'S APPEAL.

MARSEILLES, March 5.

The King of Cambodia has appealed to his subjects to enroll in the army, arsenals and workshops in order to strengthen the links of gratitude and affection uniting Cambodia and France and to help in the organisation of victory.

బిరోపా మహా సంగ్రహము

అధిక సాహసమునకు విక్టోరియా క్రాసులు

చాలమంది సేనా చేర నక్కరలేదని తీర్మానించుట—ప్రభువులసభలో చర్చ

బట్టివ్యవస్థలు—సుల్తానును రాజ్యభ్యర్థుని నొసర్తుమని బెదరించుట

జర్మను దొరతనమువారి క్రూరకృత్యములు—రాజకీయాల నిరసనము

దా రు జ ను గు నె డ్డ ను యు ధ మ.

ఇంగ్లాండు

దౌర్జన్యపుగారి ప్రసంగము.

లండను మార్చి 2:—నైజీరీయాలో జేర్బుడక కిగించి న వారెక్కువగ నుండుటవలన కావలసినంతమంది రాలేదు. ఇంకను ప్రతిభిక్షములు బాహుళ్యముగ క్షౌర్య జరుగవలెను. 31 సంవత్సరములకు లోపుయేటగుల బ్రహ్మచారుల క్షౌర్యము విడువబడుటకు. జేర్బుడకలై నందుసామాను తయారు చేయువారల విషయములలోని దక్క నియామకవ్యక్తుల నన్ను వారిలో వివాహములు అవివాహములు వీరిలో నెవ్వరును అట్టి వ్యక్తులందు ఆగష్టు 15 వ తేదీకి ముందుగానే యున్న సేనాని విడువబడుటకు. వివాహముల విషయమున ఆస్పిక్రెట్ గా లెవైన వాగ్దాన కత్తెమీదకును అనుకరింపబడవలసి యున్నది. జనవరి 1 తేదీ లగాయకు 180 జేలందు వివాహములు చేర్చు కొనబడిరి. ఆ ప్రభువులసభలో దౌర్జన్యపుగారు చెప్పిరి. "నెల్సన్" క్రొత్తుగా లెట్టు జెప్పిరి—మిమ్మరి వత్సరములకు లోపుయేటవార లనేకులు వ్యవసాయమున నన్ను వారు ఆవారపదార్థములు మనకు వచ్చుటయందు వాడుక తప్పదు. మానవప్రభువు గా లెట్టు. వీరికి గొప్పవ్యవసాయదారులగు నన్నురు. ఆ వివాహము దొడ్డును క్షౌర్యసాయమున నుండ నలసెను లేదు. లాస్సెయి ప్రభువుగా లెట్టు జెప్పిరి. దౌర్జన్యపుగారు ప్రభువునకు నుపపాదించియేర్పాటు ముందు సామానుతయారీ మున్నగువ్యక్తుల కనుకరించుట దుర్లభము. కె.వెలసారి యువసాదించియేర్పాటును జనతీతిలేవంద నను అలానందుట కష్టతరము. అయినను యీమనములాది. తము. ఈవిషయముయొక్క ప్రాముఖ్యమును దొరతనమువారు గుర్తెరిగియున్నాడు. ఇంకలకు సంబంధించియున్న ఆయా కా ఖల ముఖ్యముద్యోగములలో నాలాదింది అట్టియొక విమర్శ నలకు సులభము. పూర్తిగానాలాదియటకు దొరతనమువారేర్పరచిరి. తమప్రయత్న ఫలితములు కర్మములు గాకండజేయుటకు దొరతనమువారు నిశ్చయించియున్నారు.

పైకితల కాహ్వనము.

లండను మార్చి 4:—19 ఏండ్లు దాటికట్టియు 26 సంవత్సరములలోపు వయసుకలిగినట్టి యు వివాహములు 8 గుడుల వారు పిలువబడిరి

ఆంగ్ల నౌకాదళము.

లండను, మార్చి 4:—250000 మందిని నౌకాదళమున చేర్చుటకు నూచనము చేయబడినది. ప్రతిహలవారు లెవ్వరును లేరు. నౌకాదళమువారు స్వేచ్ఛకు కోరుచున్నాడు.

ఫిషరు క్రభువు.

లండను మార్చి 4:—ఫిషరు క్రభువు యుద్ధముందొర వర్గమున చేర్చబడుట కవకాశము కలదని డెయిలీ క్రానికలు ప్రతీక వ్రాసినది.

ఖనిజ వ్యాపారము.

లండను, మార్చి 5:—ఈనెల 6వతేదీన ఖనిజ వ్యాపారము ప్రారంభమగును. ఆయాధుర్వాణకాఖినిని మంత్రులతో నీ విషయ మాలోచింపబడును. గ్లాస్టోలో ఇకనువ్యాపారముగూడ వరల ప్రారంభింపబడును.

జర్మనీదేశ వ్యాపార బహిష్కారము.

లండను మార్చి 5:—జర్మనీ ఆస్త్రియా దేశములలో వ్యాపార సంబంధమును సమాధానముల నొసర్చుకొనమని మిత్రమండలి ప్రయంపెను. ఈ వాణిజ్య యుద్ధమునకు దారికా పినది ప్రాన్సుదేశము. వై నూచనమునకు విడిచిదొరతనము

వారివారమున నున్నది. తమ వ్యాపారమునకు భంగము కలిగింపబడునట్లును, క్రతువ్యాపారమునకు నష్టము కలిగించునట్లును సమాధాన మొసర్చుకొనుట వారి భావమని తేలుచున్నది. మిత్రుల కాస్పిక్రెట్ సభ పేరు సగరమున జరుగవచ్చును. సభ ఎత్తుకు జరుగునదియు నిశ్చయింపబడలేదు. జనవరి 10 వ తేదీన ప్రజలసభనా నొసర్చిన తీర్మానమునకు జోరము లందరును ఉదారభావమును గనువరచిరి. కొంతకాలమువరకు జర్మనీదేశ వ్యాపారమును బహిష్కరింపవలసిదని గూడ తే నెట్టులో నొకభాగ మభిప్రాయపడిన దని ప్రెస్సుపత్రిక వ్రాసెను.

విక్టోరియా క్రాసులు.

లండను మార్చి 4:—ఈ క్రింద వివరింపబడినవారలకు విక్టోరియా క్రాసు లొసగబడినది.

రెండవ లెఫ్టినెంటు ఆల్ఫ్రెడ్ న్యూట్ల క్రతువులవై విజర సేతకు బట్టకొనిన చేతిబాంబు బేతించి బానిసలు ఒక కం దకములో పడిపోయెను. కందకపు దరిని వెక్కిరించి ఉద్యోగులు నైనికు లుండిరి. వారసాయము జెండుదరిని తలచి వెంటనే కందకములోని కుకి బాంబు వ్రేలెను. బాంబు పేలు సేతకు మరణించెను ఇట్టి ఉదారభావమును స్వకరి త్యాగము తలన సేతకు వెక్కిరించి యునుట గాపాడగలిగెను.

హార్, వై కుడు 21 వ లాస్సెయి దారుణమును వాగ్ని గురియునుండ సేతకు తన కులాలపు కెప్టానుప్రొణము గా చెను. క్రిష్టియను, కోయల లాంకాపుర కులాలము ఫిరంగి కుండ్లు కర్షించుచుండ సేతకు కీటిటనుండికిన్ని ముగ్గుర మర ట్టిత సానమునకు గొంపోయెను.

"మలొడ" దుర్మరణములు.

లండను మార్చి 2:—ప్రీతులలోని వారంకురు ప్రాణి రక్షణకలకాల భరించియుండుటవలన చాలమంది జీవముతో నొడ్డునుచేరుకొనగలిగిరి. పడవలు ఓడగమన చుటి తీరముగ నుంటచే పడవలు మరట్టితముగబోవుట కవకాశము కలిగినది. ఓడను ఆవలికి యొడినయెడల ప్రేలుటవలన నశించివారు తప్పకతీరవారందరు నుజివులై యుండురు. మామనప్రయత్న మునకు మించిన యనంతరమున సేన నీటిలోనికి పడవెరిసి. ఆనంతరమున విరునిమిషములకు ఓడనునిగిపోయె నని విచారణమున కెప్టానుసాక్ష్యమిచ్చెను.

"మలొడ"లో ప్రాణముల బాసినవారు

బొంబాయి మార్చి 4:—వై నౌకాయందు బొంబాయికి ప్రయాణమై ప్రాణములబాసినవారిబాధితాను ప్రధానకార్యా లయముకాదు బొంబాయిలోని తమ ఉద్యోగికి బంపిరి.—మిస్. కూర్చె. ని వెయి, ఆర్. డి. మెల్లె, లె. యఫ్. ఫ్రేజరు హేసు, లె. ఎ. జె. మెక్కింటి, మి. నెన్ స్టారెస్సు, మేరి మెక్కియెను, ఆస్టిన్లెంటువర్తన డబ్ల్యూ. జె. మెయిను, డాక్టరు డబ్ల్యూ. కె. మిల్లె, మి. నెన్. యఫ్. పార్వీర్జి (ఇరువురు పిల్లలును) హెచ్. సి. సుట్టె, యఫ్. జె. యన్. సోచి, మి. నెన్. ఇ. యల్. స్టావర్స్, మి. నెన్. డ్లెయిరువార్నెరు, మి. నెన్. యన్. వి. సీమన్.

"ప్రీముం" నౌక టూర్నిడో చేయుబడుట.

లండను మార్చి 5:—మెడిటరేనియను సముద్రపుతూర్పు భాగమున నీనొక్కటూర్నిడో చేయబడినది. ముందుగను శోధించి నిర్మాణించుట యానౌకయొక్కవిధి. ముగ్గురతప్ప వానికు లండను కాపాడబడి నెడ్డురేవున చేర్చబడిరి. అని అధికారు ప్రయంపిరి.

సేనలలో జేర విలుచుట.

లండను మార్చి 5:—దౌర్జన్యపుగారి క్రూరము చేయుటకు నురి తొమ్మిది గ్రూపుల వివాహముల ఏకీకరణమున వైరమున జేర విలుతునని తెలియచిన్నది.

వైరములో జేర ప్రమాణము చేసినట్టి వారు 872 య క్రత్తి వ్యాపారమున నున్నారు. వీరిలో 184 ని గ్రూపుల క్రూరము వైరమునకు బంపుటకును మిగిలిన 288 ని 46 వ గ్రూపునకు ముచ్చటకును పోలి సమాజమువారికిని రివ్యూలు న్యాయస్థాన వైరక క్రతినిధికిని ఏర్పాటు జరిగినది. వ్యాపార ము జరుపు వారకృతక వ్యాయ స్థానమువారు గ్రహించి ఈ ఏర్పాటు నామొడిచిరి.

నౌకాదళములమానసిధి.

లండను మార్చి 2:—నిధికి అనువదిలక్షల పానులు జను అయినవి. యధావంతరమున ఈ ద్రవ్యము నౌకాదళమునకు పంచబడ ను.

మంత్రుల సమావేశము.

లండను మార్చి 5:—నిన్నటిదినమున జరిగిన మంత్రుల సమావేశమునకు ఆస్పిక్రెట్ మంత్రునిగా రధ్యక్షుర కహించిరి.

నియోజనము.

లండను మార్చి 5:—లిబరలు పార్టీకుడు బ్రిన్ అను నరిని తమ సభ్యునిగా కాకరూపుత్తు ప్రభ తెన్నుకొనిరి.

పార్లమెంటుసభ్యుని రాజీనామా.

లండను, మార్చి 5:—మైడ్ సభ్యుడగు ఫ్రాన్సిస్ ను తెల్పున అనంతకు తన సభ్యత్వమునకు రాజీనామా వాఖలు చేసెను. ప్రస్తుత మాతకు ఆమెకాయం దున్నాడు.

ఆగాఖాను గారు.

లండను మార్చి 5:—జేటిదినమున బకింగ్ హాము నుం దిరమున రాజదండముతో ఖానుగారు ఫలాహర మొసర్చిరి.

మిత్రమండలివారి వాణిజ్య సభ

లండను మార్చి 5:—బ్రిటిషురాజ్య ప్రతినిధులుగ బోన రిలా, రిస్సిచునుగారు సభకు పునరుపేక్షము నని తెలియ నచిన్నది.

కెనడా

రాజగారు గుర్రము నిచ్చుట.

ఒటవా మార్చి 4:—మంచుగుర్రముల సుత్తుచేయుటకు ఆనెరు అను గుర్రమును శ్రీబార్డి చక్రవర్తిగాడు కెనడా దొరతనమువారి కొసంగిరి. ఈగుర్రము 1918 వ సంవత్సరమున దెప్పికందెములో జయించినది.

ఫ్రాన్సు

ఫ్రెంచివారి ప్రకటనము.

పారిసు, మార్చి 5:—కెర్డన కుత్తరమునన్యాయుగనది రెండుకైపులను జర్మనీయు లెటిత్రముగ ఫిరంగుల బ్రయోగించిరి. దోనామాంటు ప్రాంతమునకు కోట కీవాన్యభాగ మునకు జర్మనీయుల కాల్పులములు యబ్బడి తీవ్రముతో వై బడిరి. అనేకసార్లు కృత్యులైత తరువార కొంతవరకు ముందునకు వచ్చిరి. దోనామాంటుకు తూర్పుననున్న వా అను గాగ్రము మీద ఉత్తరమున నుండియు ఈకాన్యముననుండియును, ఆ గమమునకునే బడిరి. ఈ వైబాటు లన్నియు నిష్ఫలము లయ్యెను. జర్మనీయులు కృత్యులతో నెనుకకు బోయెడివారు ముందటి గెలంతుచిక్కి కుప్పకుగ జచ్చికుటవారు అని యుద్యోగి గీయులు ప్రకటించిరి. రాత్రియంతయు తవనలో జర్మనీయులు తీవ్రముగ ఫిరంగుల బ్రయోగించిరి; కాని ఫిరంగుల బారుచేసి ఫ్రెంచివారు వారిని కదలకుండ జేసిరి.

జర్మనీయుల వృథాపై బాటు.

పారిసు మార్చి 5:—ఫ్రెంచివారి బ్రోటనమునందు వైరము నులే దెబ్బబడినది. కాని వా గ్రామముమీద వై బాటులన్నియు ఫెడింపబడినవి యున్నవి. మాలంబూర్, హామానలార్ల జర్మనీయులు ఫిరంగులను చురుకుగ బ్రయోగించిరి. లూరెనునందు జర్మనీయులు బహిష్కరముగ వైబడిగారి నెనుకకు గొట్టితిమి.

జర్మనీయుల జలవిమానము మునుగుట.

మిడిల్బర్గ్ కట్టనకు ముందు మెక్ల దూరములో నిన్నటియుదయమున 10 గంటలకు జర్మనీయుల జలవిమానమును దీసితిమి. ఈ విమానము ఇంగ్లండునుండి మరలివచ్చుచు బుధవారమునాటిరాత్రి దిగెను. ప్రేక్షకులలో నొకడు ముగిసిపోయెను. ఇంకొకడు రక్షించబడి నిర్బంధింపబడెను.

తీవ్రమైన పోరాటము.

లండను మార్చి 4:—పోరు. ఇద్దరు కుత్తరమునందు దోహదములు గాగ్రమునకు పోరాటము తీవ్రముగ జరిగెను. ఈ గాగ్రము మున్నటి యెత్తుభూమియొక్క యెగువభాగము ముసాగ్రాసమున నున్నది. మనము ప్రతికారముగ గాగ్రము మునకు నమి ప స్థలమును వశపరచుకొంటిమి. మ్యూసు నకు తూర్పు పడమరలను ఫిరంగి ప్రయోగముజరిగెను. అచ్చటచ్చట గుంపునాడుచున్న జర్మనీయుల మీద వేరుతూరి మన ఫిరంగులను బ్రయోగించితిమి. ముఖ్యముగా బూమాంటు వద్ద ముండునకు వచ్చుచున్న యొక కటాలమును చెడగొట్టితిమి. ఎరుక ఆత్మకుండు నెప్పాయికి తూర్పునందు మనము వెబిడి గ్రేటులార్చునుకు దావలి వైపున నున్న కందకభాగముల నశేషముల బట్టుకొంటిమి. కత్తువులు ప్రతికార మొనర్చిరి. కాని ఫలము లేక పోయెను. ఇల్లియములోని క్రతువుల బారకీయలపై నిన్ను మ్యూజెల్లి, షెల్టెచెక్, ఆగ్లోనులతోనుండువారి స్థానములపై నిన్ను మేము ఫిరంగుల గాల్చితిమి. విప్లి కుత్తరమునందు ఒక స్థానమున జర్మనుల కాపులనైన యొకటి ఓటమియైదెను.

ఎక్స్టెంటునెజెర్ దోహదములు పరిసరమున మరి యొక జర్మనువిమానమును ధ్వంస మొనరించెను. ఇప్పటి కరడు ధ్వంసమొనరించిన క్రతువిమానములకు. ప్రేమానికులకు గాయములు కలిగినవి. వీరు బందలొనర్చబడిరి.

వేరునగరమున అధికారి ప్రకటన మొందు నెలవంక బడింది:—ఇద్దరు కుత్తరము నటుంచ జర్మనీయులు కర్మరక్ష బోధ్యముతో నున్నట్లు గానవచ్చుచున్నది. గురువారము రాత్రి కుత్తరమునాడు దోహదములపరిసరమున మరల తీవ్రముగ పోరాటము జరిగినది. గ్రామముకొరకు ఇరుకెల వారింకను వివాదపడుచున్నాడు. జరుగుచుండిన ఘోరశృంగారమున విజయము చలించుచుండును. ఈసంగతియైన దోహదములు కర్మవహర మొకయంతరరంగము. ఇట్టియధ్యక్షున విజయము చలించుచుంటు నుపాసమేగాని మనకు విజయము కలుగునను దృఢవ్యక్తమును చలించజేయు సంక మెద్దియు సంభవించలేదు.

వెర్దెను యుద్ధము.

పాను మార్చి 4:—గరరాత్రి చాలభాగములందు ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. జర్మను వదానిసేనలు రలపడలేదు. వెను ఎక్సెల్సుయెద్ద కత్తువులు మందుగనిని (వేల్చి; గాని అయభారమున ప్రతికేంక కాలకపోయిరి.

పాను మార్చి 5:—కలంకయు వెర్దెనుకుత్తరభాగమున ఫిరంగులు తీవ్రముగ కాల్చబడినవి. మ్యూజునదికి కత్తువు మును 304 గుట్టయొద్దను నీగుట్టయొద్దనుగూడ కాల్చబడినవి. క్రతువులు మ్యూజునదికి కుడితట్టు పోయివరుగుట్టకు తూర్పున నున్న అడవికి తూర్పుననున్న హండ్రోమాంటు అడవియొద్ద రివరీముగ ఫిరంగులనుగాల్చి తలదేసి; కాని వరాముల వారిపై మరఫిరంగులనుగాల్చి తలదేసి. గరరాత్రి వరాముల జర్మనుల డోహిమ్మాంటుగ్రామమునుండి తరిమిగని మరునాడుదయమున వారు మరల దాని కాక్రమింపగలిగిరి. ఆగ్రామము కొరకు తీవ్రముగ పోరు జరుగుచున్నది. ఒకసారి వారును ఒకసారి వీరును గెలువందుచున్నాడు. న్యాయవర్తలో ఫిరంగులు తగుమాత్రముగ కాల్చబడెను. తొలైనలో తియిల్లీ బావుల యొద్ద వరాములు చాల కందకములను స్థానములను నైసిట్లను 2 మరఫిరంగులను ఒక కందకము మోర్దూరును పట్టుకొనిరి. అట్టొనులులోని గని గోలినుండి వరామువారిని తరుముటకు క్రతువులదేసిన క్రతుత్తుములు కొనసాగలేదు. ఆగ్లోనలో వరాములు క్రతువుల స్థానములపై ఫిరంగులను కాల్చిరి.

వరాను సేనాని.

లండను మార్చి 4:—వరానుసేనాని యగు జనరలు వైచేయినగారు వెర్దెను సేనలనువదువుచున్నాడు. వీరు కర్మము కడవిలో నుండి పనిచాలించుకొన నున్నంతలో యుద్ధము ప్రారంభమైదెది. అతడు చాల చురుకుగ పనిచేయును. నైకు లాతని కర్మధికముగ గౌరవింతురు.

వాణిజ్య కాన్ఫరెన్సు సభ.

లండను మార్చి 4:—వీరిని కరమున జనగంబోవు నీ కథకు జనాను, బెలిజియము, కెర్వయా జేతములుగూడ కాన్ఫరెన్సు బహును. వై విమయమున బ్రిటిషు దొరతనము వారు తమ ఆధిపత్యముల యభిప్రాయముల వారసిరి. అధిని వేతము లామోదించినవి. (ప్రేక్షువత్రిక).

వశ మొనరించుకొనిన స్థానముల నాంగ్లేయులు బలపరచుట.

లండను మార్చి 5:—నిన్నటిదినమున పట్టుకొనిన స్థానమును మేము బలపరచుకొంటిమి. ఇప్పటివరకు ర క్రతునైసికో ద్యోగులు 249 నైసికులు కైలాస్కరుబడిరి. గరరాత్రిమున హోహు జాలరును ప్రదేశపరిసరమున మేము రి మందుగుల ప్రేక్సెగనుల ప్రదేశముల కాక్రమించుకొంటిమి. బాంబులతో క్రతునైసికులు మాట్టడింప మేము వారిని పారదోలితిమి. నేటి దినమున ఈ పరిసరముల తీవ్రముగ ఫిరంగిదళయుద్ధము జరిగినది అంగ్లేయులు ప్రచురించిరి.

ఫ్రాన్సులోని అంగ్లనైస్యుములు.

లండను మార్చి 2:—నేనుపనిపాటులతో మిన్నక యున్నవని ప్రజలుఓర్పున వీరుకు చాలతప్పిదము. అంగ్ల సేనలు వరాను బెల్జియను సేనలకు నుకాకార మొనర్చుచు క్రతువును మనుమకొరకు చేదియున్నది. ఇద్దరుకర్మధికర ప్రతికేముల నెచ్చటనైనను క్రతువులు మాట్టడిజరుపుదురాతని మేములేది యంటిమి. ఈ సందర్భమున ప్రధానస్థానముల యందుండు విలేఖములు వాగిరి. జర్మను సేనల కాపులంటిమి మాబలమువలనను అంగ్లేయుల మూడవసేయొకటి యంటువలనను కత్తువులు మా సేనలబుహ్రాస్యులు లాసర్పకాలరు. ఇందు తోపాటు క్రతిదినమున అంగ్లకత్తిప్పిడకముతో కత్తునైస్యుముల నెదురించి వారల కసామితములగు నప్తములు కలిగించుచున్నది.

వరానువారి నిరీక్షణము.

లండను మార్చి 5:—సోమవసు ఎయినకున కడుము జర్మనులు పాంగ్రామికసన్నాహములను విస్తారముగ ను కట్టిరి. వరానువారు స్థానికనైస్యుములనే క్రతువులపైకి పంపిరి. క్రతువుల ఎత్తు పూర్తిక తెలిసినగాని మెట్టునీను కడలింప రాదని జనరలు జాఫరీగాన తలచిరి.

ఇటలీ

జావానాక

ఏథెన్సు మార్చి 5:—జావానాక ఇటలీస్తీమరును అట్టియా జలాంకర్ణామి లార్చుతో కొట్టినది. అనాకలోని వాదికులలో 54 గును కాపాడబడి వారు ఏథెన్సుకు చేరిరి.

జర్మని

జర్మని చుకీవర్తి.

లండను మార్చి 2:—వీరు జర్మనికి వచ్చిట్లు తెలియవచ్చినది.

జర్మనీయుల తంత్రములు

లండను మార్చి 2:—ఏప్రిలు 15-వ తేదిని కర్మదేశముల కరుగుటకు సిద్ధముగనుండుదని తాము నిర్వంధావాసము చేసిన వానికులకు దొరతనమునా రుత్తరువుచేసిరి జర్మనీయు లొక వార్తను ప్రజ్వలింపజేయుచుండిరి. వెర్దెనుమాట్టి మూలమున ఆవాటితో యుద్ధ మంతమొందునను నమ్మకము ప్రజలకు క్రుచ్చించునిత్త మట్టివార్తను జర్మనీయులు వ్యాపింపజేయుచుండిరిని న్యాయాత్ము విలేఖనకు “కొరియరుడిలానెరా” పత్రికకు వ్రాసెను.

టర్కీ

తురుష్కరాజ్య వ్యవస్థ.

లండను మార్చి 5:—కాన్స్టాంటినోపిలునుండి ఇటీవలవచ్చిన యొకడు ఈశ్వరవార్తాపత్రికలో ఆచటి కర్మధను వివరించెను. అయింకముల పొందుపరచుచు, కెయిరోవిలేఖకును ప్రేక్షువత్రికెట్లు తెలియపరచెను. తనమరణమునకు పూర్వము యూసుప్ ఎక్సెల్సురా కొమరుడు యుద్ధవిముఖులగు వారసందర నొకపార్తిగచేర్చెను. ఇట్టి మూర్ఖ ప్రకట్టు బట్టియుండిన నింహాసవదప్రస్తుడు కాన

లక్షవచ్చునని పాపాగారి ననుసరించిన రాయబారి మల్తాగా రిలో ననెను. మల్తాగారు నైరులకు లొంగిపోయిరి. యూసుఫ్ రాకొమరు దాత్యుచాత్యుచేసికొనెనని కాన్స్టాంటినోపిలు వారు తెల్వకను నమ్మక. ఈతని మరణాంతరమున కమిటివారి తని పాక్షి కుల లో 165 నిర్మ దు చేసిరి. జర్మనీయులకత్తుము విడువవలసినదనియు, మంతుల కనుల నుండి తొలగింపవలసినదనియు ఈకత్తులు వారానుల్తాగారిని శధించుచుండిరి. ఎట్టుకేలకు రాకొమరుని పోగ్డలమున మల్తాగారు కర్మవహర పరిష్కారము నిమిత్తము రహస్య సభచేయ నియ్యకొనిరి. యూసుఫ్ రాకొమరుని మరణవృత్తాంతము తెలియగనె ఎవ్వరు పాపా మున్నగువారికి దర్శన మి య కుల్తాను నిరాకరించెను. ముగ్గుర జంపించిరి. తురుష్క సేన రెండుభాగములైనది. జర్మను పాక్షికులను, ముద్దమునందకు వారును. ఈ విభజనము అంగ్ల కుమ్మను సేనల కుకరించును. ఎవ్వరుపాపా, టాలటుచెగార్లు ప్రజల విశ్వాసమును కోల్పోయిరి. టాలటుచెగారిని చంపయత్నములు జరిగినవి. వాటినుండియు ఆతడు స్వరక్షునిపర్చుటలు చేసికొనెను. కమిటివారు జర్మనీయులనిన ప్రజలు నుండికడుచున్నాడు. సంధిచేయ టాలటుచెగారు కొందరు ప్రతినిధుల నెట్టికల స్వీకర్తండునకు బంపెను. నమాధానవరతులు నిరాకరింపబడినవి. మరయొక రాయబార మంక బడెను. కర్మరసాసములు తెలియకపూర్వమే మొకటామా పత్రికా విలేఖకుడు కాన్స్టాంటినోపిలునగరమున వీడెను. రహస్యవారు ఎత్తెరములోను, అంగ్లేయులు మొహామేయియాలోను పొందినవిజయములు సంధివాదులు మంత్రికర్మవత్తులకు రాజేయవచ్చును. జర్మనీయులు సంధి నిర్దిష్ట తురుష్కముల వారలతోబోరి వారిని తమకేతుననుండి వెడలగొట్టుదురు.

బాల్యము

నలోనికాకు సహాయ సేనలు.

లండను మార్చి 2:—నహాయసేనలు ముగ్గుగునని కా వాటి కధికముగవచ్చి చేరుచున్నది. నైసికులందకు క్రతువును బడసినవారే. న్యాయులు లలిరకాలముననె క్రతురని నహాయ విలేఖకుడు ప్రేక్షువత్రికకు వ్రాసెను.

రహస్యవారి ప్రకటనము.

నెట్రాగ్రాదు మార్చి 5:—గర రాత్రియక రహస్య వారు బిల్లియను దొమ్మి యొనర్చి పట్టుకొనిరి. అధిపతిగములు మాచే ఆక్రెను.

బల్గేరియావారి సంధియత్నములు.

లండను మార్చి 2:—స్కాండినేవియా రాజనీతిజ్ఞుల ద్వారా బల్గేరియావారు సంధియత్నముల నొనర్చిరిని కొరియరుడి ఇటాలియ పత్రిక వ్రాసెను.

వరాను విమానములు.

ఏథెన్సు మార్చి 4:—నలోనికానుండి బయకేయి 7 వరాను విమానములు స్కర్పానై బాంబులతో మరలివెరి. 24 గంటల కాలమున విమానములు 375 మెక్ల దూరక్రియాను మొనరించినవి.

అమెరికా

జర్మను పాక్షికుల తీర్మానము.

వాషింగ్టను, మార్చి 5:—నీకేటువారు వై తీర్మానమును నిరాకరించిరి. విల్సన్ గారి రాజ్యాంగ విధానమున కిది యామోఘ విజయము.

మూలపేట సరస్వతీ సమాజము.

ఇల్లూరు మూలపేటలోని వైకమాజముయొక్క యాధిపత్యమున మహావరాత్రి పుణ్యదినమున రాత్రి 9 గంటలకు మూలపాక్షి కర్మరజేవాలయమునకు నమీతమున బహిరంగముల నుండు స్వనభోత్యములు జూడవచ్చినవారు వినుటకు వీలగు నట్లొకసభ జరిగినది. నమాజములతో నొకరగు కాకవాక్తి వేంకటేశయ్యగారు క్రీరామకృష్ణపరమహంస దీక్షితుడును, వారి యువతేజములను గురించి విస తుకన్యగించి వరమహంస ఒక యనతారపుకముఁ దనియు, మరద్యముల బోగొట్టి కర్మవరము తీర్వరసామై త్యాగమునకు మార్గమునియు, కర్మ భానభక్తిమార్గములలో యుగధర్మము ననుసరించి కలియగమునకు భక్తిమార్గమే తగినదనియు, బోధించిరి.

మూలపేట వాస్తవ్యులగు గొప్పవారెమి, తిక్కవముఁ జూడయేరెంచిన శ్రీ పురుషోత్తమి, నుమారు రెండువందలనుండి సభ నలంకరించి క్రీడాభక్తితో నుకమాసమును నిని యానం దించిరి.

నియమ (REGD)

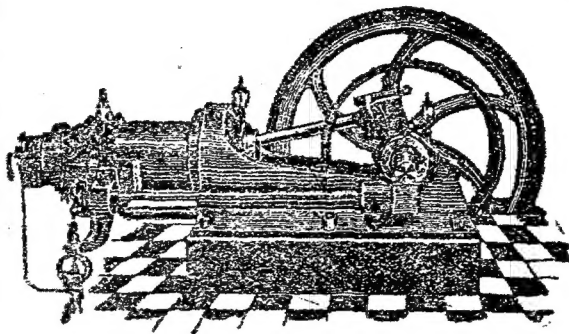
హేర్ ఆయిల్

నియమ హేర్ ఆయిల్ పెంట్రులను బృద్ధి చేయును. పెరిసిన పెంట్రులను, ఎఱ్ఱని పెంట్రులను నలుపుచేయును. రాజు పెంట్రులను ఆపును. మీదనును చల్లగానుంచును. ఇది బహుళవర్ణమున నువాసనతో కూడియున్నది. దీనిని ఉపయోగించువారలకు పూచిన పుష్పములతోటయం దున్నట్లుండును.

రాంధ్ర గం: మైశూరునందుంచబడిన ఎగ్జిబిషనునందు దాని కరిమశునకు ఒక ముద్ర పతకము నిచ్చిరి. మతియు భారతాదాయించబడిన ప్రదర్శనమున బొంబాయి గవర్నరు సాహెబు హిజ్ ఎక్సలెన్సీ లాన్డ్ వెల్లింగ్టన్. జి. సి. ఐ. ఇ. గారు ఒక యోగ్యతాపత్రక నిచ్చిరి. ధరలు: బుడ్డి గిరి రూ. ౧౦-౦౦, ౩కి ౨౦-౦౦. కపాలాకర్మ్య ప్రత్యేకము. సోదావజంట్లు: కాకు అందు కో, సి. పి. టాంకు చంద్రబాగు, పి. బి. నెం. 4, బొంబాయి.

రాబుసన్ సెమిడినెల్ కూడాలులు (కిరసనాయిలు) యింజనులు

3 మొదలు 60 గుట్టుములవరకు వలకు స్వేరు సామానులు సహా స్టాకులో ఉంచబడును. గుంటూరు, రాజమండ్రి, పితాపురము, తణుకు, విశాఖపట్టణము, పాలకొల్లు, భీమవరం, కుంభకోణం, తంజావూరు, బళ్లారి, రామ్మడు, కారికాలు, నాగపట్టణము, కోయంబత్తూరు, చెంగల్పట్టు, వగైరా పట్టణములలో, మాయింజనులు తృప్తికరముగను అతి సులభముగను పనిచేయుచున్నవి.

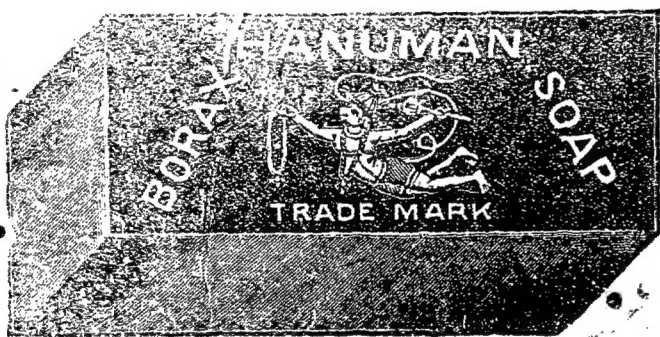
డేపిపాక్సును స్వీటు యింజనులు, గ్యాసు యింజనులు, బోయిలర్లు సెంట్రీఫ్యూగలు (నత్తగల్ల నీళ్ల పంపులు, డాంక్ పంపులు, చెత్తితో మంచుగడ్డ చేయు యంత్రములు, యేలాటి కర్రనైనను గ్యాసుయింజను వగైరాల కుపయోగించు బొగ్గుగామాపు, టెంట్లున్న, బియ్యముచేయు వాగ్గుల్ల షేలర్లు బెల్లింగులు, సాప్టింగులు, ఫ్యాక్టరీలకు కావలసిన అనేక విధములైన సామానులుమావద్ద విరివిగాను, సరసమైన వెలలకును దొరకును. తప్పిలు తెలిసికొనువారు దయచేసి మాకు వ్రాయుడు.

ఇండియన్ కామర్స్ అండు ఇండస్ట్రీసు కంపెని,

కాంపిలీసులు:—తెజపాద, తంజావూరు. ఇంజనీయర్లు మెషనరీ వర్తకులు. మదరాసు

హనుమాన్

చర్మవ్యాధుల అత్యుత్తమముగ హాగోట్టును.

బోరక్సునబ్బు.

సౌందర్యమును కాపాడుకొను స్త్రీలు, పురుషులు సర్వకాలములందు ఉపయోగించవలయును.

ఎస్. రంగనాథం సెట్టి అండు బృదర్లు, మదరాసు,

రోమహరి

డబ్బీ 1-కి అ 0-8-0 పి. పి. 0-12-0

ఈ ధన్యమును నీటిలో గట్టిగా కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలుంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కదు. మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును. అమృతాంజనంబిహో, 7, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు

నల్లనంవత్పరాది సంచిక

పెక్కండు ప్రకటనలకై సకాలమున వ్రాసి కొనకుండుటచే గతసంచికలయందు వారి ప్రకటనలు ప్రచురించుటకు వలనుపడ కుండెను. ఈసంచిక త్వరలో వెలువడనున్నది గాన ప్రకటనలు బంప నొందిన వారు వెంటనే వ్రాసికొనవలయును.

ప్రకటన కాభ్యర్థకులు

ఆయుర్వేదమందు మిక్కిలి యుపయోగ కరమైన గ్రంథము

ఆయుర్వేదీయ యావధములయొక్క శాస్త్రోక్త ఉపయోగ విధానమును, ఔషధములయొక్క కట్టికయు నుండును.

ఈపుస్తకముం దీక్రింది విషయములుండును.

1. రోగవికల్ప,
2. ఆహారమును, ఇతర విషయములు
3. విషములు వానివైషమ్యములు
4. సంస్కృతకడములు గలిగిన మూలికలతో సరియగు లాటిను పదములు గలిగిన చిన్ని భాషాసంజరి.
5. హైందవ అంగ్లేయ తూనికల తారతమ్యము.

డెమ్మిస్ట్రీ XII ఎం. ఓ. 228 పుటలు. వెల 0-8-0

వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయ భాషలోనే జరుపవలయును.

డెమ్మిస్ట్రీ రాజధానిలో ఏజంట్లు కావలయును.

The Zandu Pharmaceutical Works
The Aurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.

మీ బాయిలర్లు

విశేషకాలము కనిచేయవలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలరు కామోజిషన్"ను యుపయోగించవలయును దానినుపయోగించిన బాయిలర్లు శ్రుక్ష్మ పట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లెట్టుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న గొట్టములనున్న శ్రుక్ష్మ పట్టకుండగను సుభ్రముగా నుంచును. ఈ కామోజిషన్ యుపయోగించినచో సంవత్సరముల తరబీ బాయిలర్లు చెడిపోకుండ ఎప్పటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

దానియొక్క యుపయోగమును గురించియు సలహాను గురించియు అసలు యేజంట్లకే వ్రాయవలయును.

5 గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రు. 22-8-0.

ది రిలయన్సు పొండిగ్ అండు

ఇంజనీరింగు వర్క్సు

తపాలపెట్టె నెం 553 రు మదరాసు

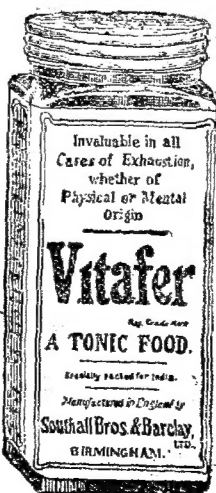
(వై కామోజిషన్ గోదావరము ఈ కరిక పేరుకాడ నుపయోగించ గోదవచ్చును.)

న్యూ రాఫే నియా

ఒక పి. ఎల్. ఆర్. సి. పి. గారిటుల వ్రాసిరి.

ఈవ్యాధిగలవారి కిద్దరికి నేను విటఫరు నిప్పించితిని. వారిద్దరికిని దీనివలననే బలముకలిగినదని తలచెదను గాని చాల మందికి దీని నిచ్చి చూచినగాని దీనివలన కలిగిన గుణ మొత్తయో ఇతరకారణములవలన కలిగిన గుణమొత్తయో నిశ్చయింప ఏలు లేదు. మొత్తముమీద రోగుల కిది చాల ఇష్టముగా నున్నది. నేను దీనినే వాడెదను.

ఇది ఆంగ్లేయులచేతనే చేయబడినది. మేదోమాండ్యము అజీర్తి, బలహీనత మున్నగువాని కిది చాలమంచిది. నిరుత్సాహతను సరముల నీరసమును నిస్సత్తువను బహుత్వరితముగ కుదుర్చును. గొప్పవైద్యులు విటఫరునే వాడెదరు. నూచించె

దరు విటఫరు కేవల మాంగ్లదేశనిర్మితమును బలవర్ధకమునగు నాహారము.

వెల 4 బొమ్మలబుడ్డి రు. 1-12-0.

8 " " 3--0-0.

16 " " 5--0-0.

ఇంగ్లాండులో బర్మింగ్హాములో నున్న సోతాలుబ్రదర్లు బ్రాక్లేసంఘమువా రొక్కరే దీనిని చేయుచున్నారు.

డెమ్మిస్ట్రీలో స్పెర్మరుకం పెసివారియొద్ద వారిశాఖలలోను డబ్ల్యూ. ఇ. స్పెర్మరుకం పెసివారియొద్దను గొప్పగొప్ప రసాయనికు లందరియొద్దను అన్ని బజారులలోను ఈవిటఫరు విక్రయించబడును.

స్వేదనరు అండు కంపెని, లిమిటెడ్, మదరాసు.

THE ANDHRA MEDICAL JOURNAL

ఆంధ్ర వైద్యపత్రిక.

(ప్రస్తుతము మూడుమాసముల కొకపర్యాయము ప్రకటింపబడుచున్నది.)

మొదటిసంచిక సిద్ధముగానున్నది.

వైద్య కర్తలకు బోధించు అనేకపద్ధతుల వైద్య శాస్త్రములకు గల సమాచారము వరసమైన వైద్యమును భిన్నాభి ప్రాయములను పోలింపక గురువైన వైద్యుల వైద్యశాస్త్రములందును సర్వమును ఈ పత్రిక బోధించును. ప్రపంచవందలి వైద్య వైద్యులకులను వానియొక్క శుంగ్రహచరిత్రను చదువరులు ఈపత్రిక మూలమున గ్రహించువారు. వైద్యసామాన్యము గొప్పవ్యాధులను గ్రహించి చికిత్స చేయు మార్గములను, వైద్యునివహించు లేకనే వైద్య కృత్రియము లేనిజనుల సామాన్యకోరికలను వుడుపుకొను మార్గములను ఈ పత్రిక బోధించుచున్నది.

చందా సం॥ 1-8 1-4-0 అ. విడిసంచిక రు 0-8-0 అ.

డాక్టరు టి. వి. సుబ్బారావు, ఎం. బి.,

(హోదాపతి)

98 ఆల్బాస్ట్రీట్ వరల్దాసు

గ్యాల్లీ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు వదులుటకును, వాటిని నాగుటకును గలవిని తెలియదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు వదులుటలో యేమేభాగములు యేమేపనుబుటయో అని చెడిపోయినపుడు స్వల్పముగావేయు రిపేరులను యాచంకములు పెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ మార్గము నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గతర్మ మెంటువారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి కంపరును, యిందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

దీని కొనుగూ మార్చి నెల 16 తేదీ నుండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరలచివ విద్యార్థులు ఏప్రిల్ 29 వ తేదీన గాని ఆంతకు ముందుగాని భరణాదులు చేసికోవలయును. పాఠ గూరి విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తా వీరింకగలుగును. ఈ క్రింద నుదహరించువారికి ప్రాసికోనడు.

(41) గ్యాల్లీ లండ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్లు

24 జనరల్ పీటర్సన్ రోడ్డు

మాంట్యురోస్ట పోస్టు, మదరాసు.

మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, వదులుటనును బోధకాభ్యాసముల గలపబడును. ప్రత్యేక గమనిక:— పాఠగూరివిద్యార్థులకు ఉచితముగవసతియు, భోజనాదికములును ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతి నెల ప్రథమమున క్లాసు ప్రారంభ భవనును, తయారైన వైనాకరికి శిష్యాచేయబడును. స్వల్ప సంఖ్యయే దీనికోరికబడును. మేనేజరుగారికి ప్రాసికోనవలెను.

ఇంక చీటిలో వెలకుచున్నారా? మనవసుంజరిమాత్రము. 40 మాత్రముగల డెబ్బి క్రయము రు 1.50 ను ప్రతిదయగా నుండునపుడు ఇంతకొనును ఏ. డి. అనుభవించుచున్నారా? ఈమాత్రము వాల్యుమెంతు చెనువదలి పడినచో తెప్పించుకొన్న యెట్టి అసాధ్యమైన ఇంధ్రయ సారము, నపుంసకత్వము, బలహీనము, రక్తకోషము, అజీర్ణము, మలబంధము మొదలగు అనేక వ్యాధులను విద్యార్థు క్రిత నిమిషములో పోగొట్టును. రాజవైద్య శాలా యుజితీ కేకటి, 20, చీ నాబాబాదరోడ్డు, మదరాసు.

శృంగార వైషధము.

ఇయ్యది సంకృతమున భట్టహర్షుడను మహాకవి రచించెను. దీని తెలుగున శిష్యాభుడను గొప్పకవి అతడు ముగిసి వ్యాదయంగులుగా శబ్దాలు ననుసరించియు శబ్దప్రాయము గలించియు భావములనుపట్టించియు రసముపోషించియు నలంకారములు భూషించియు నాచిత్యంబువదరించియు ననాచిత్యంబుల బరచించియు మాతృకానాసారంబు రచించెను. కాని, మూలమునకంటె రసవంతముగా నున్నది. ఇది మిక్కిలి పొగ్గవచనమున సాధారణముగా వుండియులేకాని పాఠకులకు గోచరమగుట కష్టము. కావున దీనికి చక్కని లేటమాటల నోటికయై తాత్పర్యమును వ్రాయించి నుండగల మైక పటములుచేర్చి అచ్చొత్తించివారము. ఇయ్యది చిన్న నైజాన మేలైన కాగితములపై ముద్రితమై చక్కని కాల్కోలైండు చేయబడియున్నది. దీనికల రూ॥ 8-8-0. ప్రస్తుతము దీనిని ఏర్పితమానులూ కొనువారికి రూ॥ 2-8-0. కియ్యలగును. తపాలా ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆర్. వేంకటేశ్వరు అన్స్కో,

ఆనందా ముద్రాలయాధికారులు, మదరాసు.

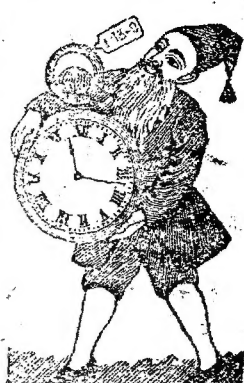
ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం! ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క వివేక విశేషములను అనేక శాస్త్రములలోనుండి గ్రహించి తాళి చేయవలసిన గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశములో బద్ధించిన ప్రతిమనుష్యుడును అవశ్యకముగా జరుగవలయును. ఈ పుస్తకమునకు తెలరేడు. తపాలాఖర్చులేదు. వైద్యశాస్త్ర మునకేంకర్ గోవింద్రి, ఆంధ్రవిగ్రహ కోవధాలయము, 157 బ్రాడ్వే, 98 మాంట్యురోడు, మదరాసు.

మీ కవసరమైనచో యంత్రసంబంధమైకట్టిగాని కఠిని పోత పోయుకట్టిగాని పనులనుగురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసములు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన రేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుప కమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గుఱించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతి సందర్భముల సలహా నాలొచింపవలసినది. ఏమి సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలల కిచ్చుటలోను కోరినంతనే వానిని సకాలములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు మ్రోగినవారు. విలాసము:— ది సాఫ్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్సులిమిటెడ్ తపాలపెట్టె నెం 55కి రు, మదరాసు.

బహుమతి

జేబుగడియారము రు. 1-18-0.

ఈ జేబుగడియారము నిది కలకు 8-8-0 కలకు అమ్ముచుంట్టిమి. దీనిసాద లండనుకు కొని యానందింతురనియు, మా కంపెనీ మేర ఎల్ల రకు దెలియవలయును నుద్దేశించి అర్థ జేబుగడియారము 1-18-0కు విక్రయించెదము. ఇది మాచుటకు సాగునుగ చిన్నదిగ వుండును.

5 సం॥ముల గ్యారంటీయిస్తుము.

తెలుగు నవలలు.

- 1. లీలా 0-0-0, 2. యశోధర 0-0-0, 3. మిత్రవ్రోహం 0-0-0, 4. సహాదరవాంఛ 0-0-0, 5. మనోరమ 0-0-0, 6. జగదేశరంభ 0-0-0, 7. కోడంద్ర ప్రభావము 0-0-0 నా. మునుస్వామి మొదలియూర్, 6, వెంకటేశ మేష్ట్రీవీధి, మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద నొరకును. కొనువారు మార్కముగా మును గమనింపును. కరస్పాండెన్సు తెలుదలగనది ఇంగ్లీషున ప్రాయవలయును:— ఎస్. నారాయణ అందు కంపెనీ, (53) 21, మామ్యువీధి, బొంబాయి.

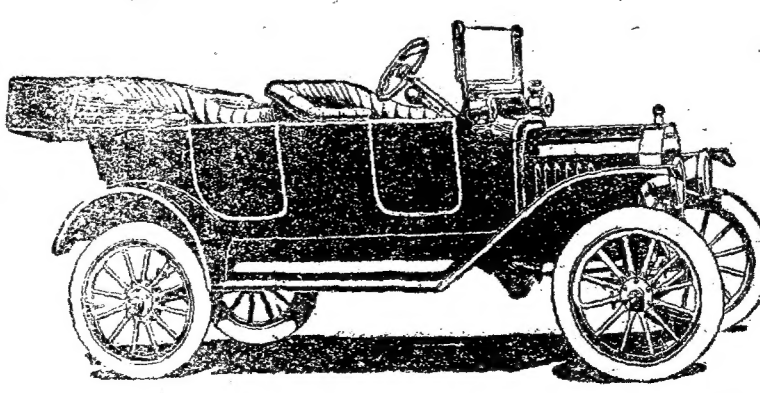
మాతన రోమసంహారి జేగంసాహిసావ్ బెరుషాన్ ఉపయోగించుటకును దేహవందలి యే భాగముననుండు రోమమును ను చెపుతేక కుద్దముగా నుండును. చర్మము యొక్క క్షయమైనందున కాంతి నిపోగట్టలే చేయు (సాఫ్) ఇది ఒకే. తెల 80 గ్రేలు పె టైకి 1-0-0పి. 4. 4. ఆర్. ర. పండిట్ అండ్ కంపెనీ 6, బండార్ వీధి, మదరాసు.

మదన కామేశ్వర లేహ్యం ఇది మేహము, నిక్కాక, కుక్షవస్త్రము, అతిమాత్రము, హింది మిక్కిలిబలమును ధాతుప్రప్తిని, రక్తకృద్ధిని, యోవనము ఖమును, సంతాపప్రాప్తిని, సరములనుట్యమును కలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బిలు చాలును. 20 టుల డబ్బి రు. 1-0-0 ఆయుర్వేద సమాజ్, పాండూరు, గుంటూరు జిల్లా.

ఫోర్టు టూరింగు మోటారు బండి 5 గురు కూర్పుండుటకు వీలైనది.

పై కప్పు ముడుసేసరు ముందుండు ఎల్క్రిక్కుదీపములు, బిగులు, స్ప్రింగ్ మోటారు, వనిముట్లు సహా వెల రు. 2600 లు.

ఈ బండిని ముఖ్యముగా కొనవలెను. ఏలక నిక ఇది అందరికిని గూడ నుపయోగించును. ప్రతీ, ప్రవరు సాచుగులతో ప్రవలులుగు పరివారవ కులన నిబంధు చేయించుటకది. ఈ బండ్లు చాలతేలిక చాలచున్నక గలది గాన దీనికి చురాచుట్టుభర్మ చాలతేలికము. ఉక్కుచు అగ్ని తేలికచేసి కంబండ్ల ముడమో గించిది ఆఉక్కుచాల బలమైనదిగాని చాల తేలిక నై నదిగాన విలంబమోచును. క్రమంవందు శానలగునున్న మోటారు

బండలో ఫోర్టుబండ్లు నగపాలకన్న వాచ్చుగా నున్నది. ఈబండకు మిగుల తెల్లుబడి నెట్టిసొమ్ముం తయు సర్దియొగము. ఈబండమీద ప్రకంచము దన్ని తేకముల తోను ప్రయాణము చేసుకచ్చును. కాన దీనిని ఇప్పుడే కొనదు. ఈ నె 20 యక తేదీ వాటికి 80 బండ్లు ప్రితు రులలో వచ్చును. విమ్మట ఆకాభంగము కలుగకుండ ముందు గనే మాకు ప్రాయము.

మావిలాసము:— ఓక్సు అందు కంపెనీ, మదరాసు.